

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

Brexits indflydelse på the Scottish National Party's planer for en ny uafhængighedsafstemning i Skotland

Af Henriette Schmidt

15-01-2018

Kandidatspeciale

KAN-CMLMO1654U

Copenhagen Business School

Cand.ling.merc. Europæiske Studier og Engelsk

Vejleder: Charlotte Werther

Antal anslag: 100.543

Abstract

Scotland in the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

- The Scottish National Party's plans for a new Scottish independence referendum and how it was influenced by Brexit

On 23 June 2016 the British people were to choose whether the United Kingdom would continue to be a part of the European Union. The majority of all the British people voted to leave the EU. The results, however, were not uniform across the four regions in the UK. Wales and England voted to leave the EU but majorities in both Scotland and Northern Ireland voted for the UK to remain. The UK is now committed to Brexit which two of the four regions did not vote for. This was especially a difficult result for the Scottish National Party (SNP), who had campaigned for *Remain* and they had just been elected to govern Scotland based on a manifesto that clearly stated that they would demand a new independence referendum should the UK political structure change such as a withdrawal from the EU.

The aim of this thesis is to investigate how Brexit has influenced Scotland's political scene. More specifically, the focus is on the SNP and how Brexit has influenced the party's plans for a new independence referendum in the nearest future. It considers what political ideas and visions the SNP has for the future of Scotland and how Brexit conflicts with these plans.

The thesis begins with an explanation on how the SNP started out and what their political views and achievements are. It then moves on and considers the 2015 UK election, which was a major success for the SNP. Following this, Brexit is examined in correlation to how the result was received in Scotland by the SNP. Subsequently follows an analysis of SNP leader and Scotland's First Minister Nicola Sturgeon's speech the day after the Brexit voting that will account for the views the SNP had on the Brexit result. Thereafter comes an explanation of how the UK election transpired in 2017 and why the SNP did not achieve a great result compared to the election in 2015. The final section of this thesis discusses what the arguments for and against a new independence referendum in Scotland will be in the near future on the initiative of the SNP. It considers the SNP's situation of their manifesto being broken by the Brexit vote and their commitments to hold another independence referendum.

Finally, the thesis concludes on the possibilities of a new independence referendum in Scotland in the near future.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
Indledning	6
Problemformulering	7
Afgrænsning	7
Teori og metode	8
Scottish National Party	8
Valget i 2015	9
Brexit	9
Valget i 2017	11
Opgavens forløb	12
Scottish National Party	12
Redegørelse	13
Uafhængighedsafstemningen i 2014	16
Efter Brexit	19
Delkonklusion	20
Valget i 2015	21
Redegørelse	21
Analyse	22
Delkonklusion	24
Brexit	25
Redegørelse	25
Analyse - Brexit	27
Analyse – Nicola Sturgeons tale	29

SKOTLAND I STORBRITANNIEN

Delkonklusion	32
Valget i 2017	34
Redegørelse	34
Analyse – Nicola Sturgeons tale	35
Delkonklusion	38
Diskussion.....	39
Argumenter for en ny afstemning.....	39
Argumenter imod en ny afstemning	42
Opsamling.....	44
Konklusion.....	45
Perspektivering	47
Litteraturliste:	48
Bilag	51
Bilag 1	51
Bilag 2	52
Bilag 3	53

Indledning

I løbet af de seneste år er der sket flere dramatiske begivenheder inden for britisk politik. Den 23. juni 2016 skulle briterne tage stilling til, om de fortsat ville være en del af Den Europæiske Union (EU). Det var et smalt flertal på 51,9 % (www.statista.com, 2016, p. 10), der afgjorde folkeafstemningen, og det endte med et Brexit, som betyder, at Storbritannien skal være helt ude af EU inden for to år. I gennemsnit mødte 71,38 % af briterne op i de forskellige regioner og stemte til EU-afstemningen (www.statista.com, 2016, p. 13), hvilket betyder, at lidt under en tredjedel af briterne ikke har været med til at bestemme, om EU-medlemskabet skulle ophæves. England og Wales stemte for Brexit med 53 %, hvorimod Nordirland og Skotland stemte overvejende imod Brexit med et flertal på henholdsvis 62 % og 56 % (www.statista.com, 2016, p. 12). Altså er der et misforhold mellem resultat af afstemningen i 2016, og hvad Skotland og Nordirland set ud fra afstemningen ønsker for fremtiden i forhold til EU-medlemskabet.

Det er specielt interessant at vende blikket mod Skotland og undersøge, hvordan Brexit er blevet taget imod der. Grunden til dette er, at Skotland få år inden afstemningen om EU-medlemskabet afholdte en folkeafstemning vedrørende deres eget medlemskab af Storbritannien.

Den 18. september 2014 blev der afholdt en folkeafstemning i Skotland efter initiativ af *the Scottish National Party* (SNP), som havde lovet en afstemning, hvis de fik flertal i det skotske parlament til det skotske parlamentsvalg i 2011, hvilket de gjorde (www.gov.uk, 2017). Afstemningen gik ud på, at den enkelte skotte skulle tage stilling til, hvorvidt de ønskede at Skotland skulle være en selvstændig nation eller forblive en del af Storbritannien. SNP kunne ikke garantere, at den britiske regering og parlament ville gå med til en afstemning, men partiet lovede de skotske borgere, at de ville arbejde på at få Westminster til at gå med til det. Denne afstemning blev, ligesom *Leave/Remain*-afstemningen i 2016, afgjort af et smalt flertal på 55,5 % (www.statista.com, 2014) for at forblive en del af Storbritannien.

Da 2016-afstemningen endte med et Brexit, kritiserede SNP, og især deres formand Nicola Sturgeon, at Skotland nu var tvunget ud i en politisk fremtid, de ikke ønskede. Flertallet i Skotland stemte for at forblive en del af EU, men det samlede resultat for hele Storbritannien gjorde, at de nu var tvunget ud af EU-samarbejdet.

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

Folkeafstemningerne i 2014 og 2016 er derfor meget interessante set ud fra en skotsk kontekst. Dels fordi den skotske befolkning inden for en meget kort årrække har skulle tage stilling til to altafgørende politiske beslutninger i forhold til deres nations fremtid, og dels fordi de er blevet underkendt ved den seneste folkeafstemning i 2016, og derved går et Brexit i møde, som flertallet i Skotland ikke ønsker.

SNP, som har været talerør for skotsk selvstændighed og forbliven i EU, har været meget kritiske over for resultatet af afstemningen i 2016, både på grund af udfaldet, men også fordi at de ikke synes, at borgerne i Skotland er blevet hørt. Situationen har derfor stillet SNP i et dilemma. På den ene side er de tvunget til at acceptere resultatet af afstemningen, fordi Skotland er en del af Storbritannien og derfor bliver nødt til at acceptere flertallets beslutning. På den anden side har de muligheden for at tillægge scenariet med Brexit som så stor en ændring af den politiske situation i Storbritannien, at de kan blive presset til at gennemføre en ny afstemning om uafhængighed, så skotterne potentielt kan få muligheden for at forblive en del af EU ved at blive et selvstændigt land.

Problemformulering

På baggrund af disse begivenheder inden for britisk politik de seneste år, med fokus på SNP og partiets dilemma, lyder problemformuleringen:

Hvad er chancerne for, at der bliver gennemført en ny folkeafstemning i Skotland omkring skotsk uafhængighed inden for de kommende år?

Afgrænsning

Denne afhandling forsøger ikke med sikkerhed at forudsige, hvorvidt der kommer til at være en uafhængighedsafstemning i Skotland inden for de kommende år eller ej. Formålet er at fremstille argumenter for og imod en sådan situation begrundet af en dybere analyse af de sidste par års begivenheder.

Teori og metode

Dette afsnit vil klargøre for, hvilken metode og teori, der vil blive brugt til at besvare problemformuleringen, samt hvordan opgaven vil forløbe.

Scottish National Party

Opgaven vil begynde med en redegørelse for SNP's historie og deres rolle i uafhængighedsafstemningen i Skotland i 2014. Dette afsnit er vigtigt, da SNP spillede en afgørende rolle i forbindelse med afstemningen i 2014 i Skotland, og opgaven tager udgangspunkt i SNP's synspunkter i forbindelse med Brexit. Derfor er det vigtigt at se, hvordan partiets popularitet har været gennem årene frem til den dag i dag.

Det var SNP, der tog initiativet til uafhængighedsafstemningen i 2014 (www.gov.uk, 2017). Derfor skal det konkluderes, om de stadig har popularitet og opbakning til en eventuel ny folkeafstemning, for at kunne besvare problemformuleringen. Der vil blive taget udgangspunkt i 1970'erne, da det var her SNP første gang blev valgt ind i Westminster (Broughton, 2017). Den teoretiske baggrund for redegørelsen vil være baseret på David Broughton (2017) og kapitlerne 1, 5 og 14 i Hassan (2009). Afsnittet vil også være understøttet af Dardanelli (2005), som har forsket i Skotlands uafhængighedsønske og har skrevet bøger og artikler om emnet. Han kommer blandt andet med forklaringer på, hvorfor SNP kan se EU som et attraktivt samarbejde, hvis de i fremtiden bliver en selvstændig stat. Cairney (2017) og Torrance (2017)'s arbejde vil blive brugt, når SNP's rolle i uafhængighedsafstemningen i 2014 skal undersøges. Begge kilder har beskæftiget sig med SNP's rolle i politik gennem årene og har analyseret SNP's rolle i 2014-afstemningen, og de vil derfor være gode at inddrage. Afsnittet ender ud i en delkonklusion, som skal klargøre for, hvorfor de skotske borgere stemte nej til uafhængighed i 2014, og hvilke faktorer, der har spillet med i resultatet. I denne forbindelse vil Dardanelli & Mitchell (2014) også blive brugt som teoretisk kilde, da de kommer med mange gode og velovervejede svar på, hvad der har ført til afstemningen, og hvilke politiske faktorer, der har spillet med i processen. Delkonklusionen klargør også, hvilke andre politiske resultater SNP fik ud af afstemningen. Delkonklusionen skal bruges i diskussionsafsnittet

senere i opgaven, hvor den vil fungere som argument for, om der er udsigter til en ny uafhængighedsafstemning baseret på SNP's tidligere erfaringer.

Der er tre vigtige begivenheder i britisk politik, som skal undersøges, for at kunne diskutere mulighederne for en ny afstemning om uafhængighed i Skotland; nemlig det britiske valg i 2015, afstemningen om EU-medlemskabet i 2016 og det britiske valg i 2017.

Valget i 2015

Det britiske valg i 2015 bliver analyseret med udgangspunkt i SNP's resultater. Den første del af afsnittet er en redegørelse af resultaterne for valget. Denne redegørelse er baseret på statistikker og målinger fra valget ved hjælp af www.statista.com. Der bliver herefter blive kigget på, hvordan SNP reagerede på valget. Mitchell (2015) og Torrance (2015) hjælper med at forklare, hvorfor SNP opnåede det valgresultat, de gjorde, i 2015. Mitchell (2015) har undersøgt, hvordan resultatet af den skotske afstemning i 2014 og valgresultatet i 2015 kan hænge sammen set ud fra et skotsk synspunkt og så fokuserer han primært på SNP, så derfor er hans arbejde en meget interessant og relevant kilde. Torrance (2015) har også behandlet valget i 2015, og han har kigget på, hvad resultatet har betydet for SNP, så derfor er han også meget relevant at inddrage i analysen. Dette afsnit ender ud i en delkonklusion, som bruges som argument i den senere diskussion, da dette afsnit kan forklare, hvilke faktorer, der har spillet ind, da SNP var blevet mere populære end nogensinde ved valget i 2015, på trods af de havde 'tabt' uafhængighedsafstemningen i 2014.

Brexit

Den britiske folkeafstemning omkring Storbritanniens EU-medlemskab i 2016 er omdrejningspunktet i opgaven, da det er her, der opstod en problematik for flertallet af borgerne i Skotland og for SNP. Derfor er det vigtigt at redegøre for resultaterne fra denne afstemning. Redegørelsen er baseret på valgstatistikker og målinger fra afstemningen i 2016, som er hentet fra

www.statista.com. Dardanelli & Mitchell (2014) hjælper med at finde grunden til, hvorfor Brexit-afstemningen blev en realitet. Desuden bliver dykket mere specifikt ned i, hvordan de forskellige befolkningsgrupper stemte til valget. David Torrance (2017) og Mckibbin (2017) har også analyseret, hvordan SNP reagerede efter Brexit-afstemningen, og deres pointer er derfor også interessante at inddrage i dette afsnit for at give et nuanceret indblik i, hvordan Brexit har påvirket mulighederne for potentialet til en fremtidig uafhængighedsafstemning i Skotland.

Der bliver lavet en analyse af den tale, som Nicola Sturgeon holdte i hendes hjem i *Bute House* som reaktion på Brexit (Sturgeon, 2016) den 24. juni 2016. Lige netop denne tale er interessant at analysere, da den er en direkte reaktion på resultatet af afstemningen. Altså har det været den første offentlige reaktion fra SNP på resultatet, og det er derfor spændende at undersøge, hvad partiets holdninger til Brexit var dagen efter afstemningen. Talen fra den 24. juni skal analyseres, fordi den forklarer, hvilke udfordringer SNP så ved Brexit på dette tidspunkt. Som redskab til analysen af Nicola Sturgeons tale benyttes analysemodellen fra Gabrielsen & Juul Christensen (2010) (Gabrielsen & Juul Christensen, 2010, p. 51). Modellen kan også findes i Bilag 2. Denne model hjælper med at finde frem til formålet og målgruppen for en tale, og derved er den et godt redskab til at finde ud af, hvorfor SNP stod i et dilemma i 2016, og hvad de havde af planer for fremtiden oven på Brexit-resultatet. Desuden vil teori fra Helder (2011) også blive inkluderet i analysen i forbindelse med at undersøge, hvilke *speech acts* Nicola Sturgeon har valgt at bruge.

Delkonklusionen er baseret på analysen af Nicola Sturgeons tale, gennemgangen af statistikkerne fra resultaterne af afstemningen samt pointer og argumenter fra Torrance (2017). Dette afsnit bidrager til diskussionen med en forklaring på SNP's dilemma efter resultatet af afstemningen i 2016. Delkonklusionen konstaterer, hvilken situation, SNP stod i efter afgørelsen, og hvordan Brexit har påvirket SNP's ønsker i forbindelse med partiets fremtidsplaner for Skotland. Dermed vil delkonklusionen også fungere som argument for, hvor stor chancen for en ny afstemning er.

Valget i 2017

Den sidste begivenhed, der vil blive undersøgt, er det britiske valg i 2017. Det er vigtigt at analysere udfaldet af valget i 2017, da resultaterne giver et billede af, hvordan SNP's popularitet er i øjeblikket. Befolkningens opbakning om SNP vil være altafgørende for muligheden for en ny afstemning om uafhængighed for Skotland, såfremt partiet stadig ønsker at arbejde hen mod en afstemning inden for de kommende år. SNP var udfordret ved valget i 2017 med 35 pladser i Westminster (www.statista.com, 2017, p. 28), hvilket var en stor tilbagegang fra deres 56 pladser, de vandt ved valget i 2015. Derfor skal der kigges nærmere på, om der kan findes en sammenhæng mellem SNP's tilbagegang siden valget i 2015 og deres handlinger, udtalelser og planer i forbindelse med Brexit. Dette bidrager til diskussionen om potentialet for en ny uafhængighedsafstemning i Skotland, da SNP's popularitet direkte påvirker muligheden for en afstemning i fremtiden.

Dette afsnit er baseret på målinger og valgstatistikker fra valget i 2017 fra www.statista.com (2017). Afsnittet er også baseret på Mckibbin (2017). Mckibbin (2017) fremfører gode forklaringer på, hvad der har ført til SNP's dårlige valg, og derfor er han også en god og relevant kilde at inddrage i opgaven.

I afsnittet om valget i 2017 er der også være en analyse af Nicola Sturgeons tale den 27. juni 2017, hvor hun taler i det skotske parlament. Hun adresserer problemstillingen ved, at Skotland ikke selv har stemt for et Brexit, men nu alligevel er tvunget ud i et, og hvordan hun ønsker Skotland skal stå sammen under Brexit-forhandlingerne (Sturgeon, 2017). Talen er, ligesom i Brexit-afsnittet, analyseret ud fra Gabrielsen & Juul Christensen (2010, p. 51), som også kan findes i Bilag 2. Ved hjælp af teorien bag modellen findes der frem til formålet og målgruppen for denne tale, og derved giver det et indblik i, hvor SNP står lige nu i forhold til spørgsmålet om Skotlands selvstændighed, og hvad Sturgeon på vejene af SNP og regeringen ønsker for Skotland i fremtiden.

Den vigtigste delkonklusion, dette afsnit skal medføre, er, om SNP efter valget i 2017 stadig har den magt, der skal til for at kunne udføre en ny afstemning om uafhængighed i Skotland i den nærmeste fremtid, og om partiet, baseret på analysen af talen, har planer om en ny uafhængighedsafstemning i de kommende år. I diskussionsafsnittet bliver talen fra 2016 og talen fra 2017 sammenlignet for at undersøge, om Nicola Sturgeon og SNP's holdning til en afstemning om uafhængighed har ændret sig siden Brexit-afstemningen.

Opgavens forløb

Opgaven er altså være baseret på sekundære data i den forstand, at der ikke bliver indsamlet nogen ny empiri i forbindelse med besvarelsen af problemformuleringen. Opgavebesvarelsen underbygges af analyser på baggrund af statistikker fra valgresultater og analyser af udvalgte politiske taler. Derudover suppleres statistikker og målinger fra valgresultater og resultater af afstemninger af akademiske artikler, for at give et nuanceret billede af de seneste års politiske billede i Storbritannien samt give opgaven et godt teoretisk fundament.

Formålet med opgaven er naturligvis at besvare problemformuleringen ved at diskutere mulighederne og argumenterne for og imod en ny potentiel uafhængighedsafstemning i Skotland i den nærmeste fremtid. For at besvare problemformuleringen vil der først være en gennemgang af SNP's politiske historie samt partiets rolle i Skotlands uafhængighedsafstemning i 2014. Derefter vil de tre prominente politiske begivenheder blive gennemgået og analyseret i kronologisk rækkefølge. Hvert afsnit vil ende ud i en delkonklusion med henblik på, hvordan begivenheden stiller SNP i forhold til spørgsmålet om en ny uafhængighedsafstemning i Skotland. Opgaven vil ende ud i en diskussion på baggrund af de fire afsnit og delkonklusioner, hvor argumenter for og imod en ny afstemning bliver vendt. Diskussionen skal lede til den endelige konklusion, som afgør, hvad chancerne for en ny skotsk uafhængighedsafstemning i den kommende tid er, set ud fra de seneste par års begivenheder i britisk politik.

Scottish National Party

Dette afsnit begynder med en redegørelse for SNP's politiske historie samt give et overblik over, hvilke politiske initiativer og begivenheder, partiet har stået bag gennem årene. Afsnittet ender ud i en delkonklusion, som giver et indblik i, hvad SNP står for og har udrettet.

Redegørelse

The Scottish National Party blev grundlagt i 1934. Partiet blev til da *National Party of Scotland* og *Scottish Party* slog sig sammen (Broughton, 2017; Hassan, 2009, p. 1). SNP har siden slutningen af Anden Verdenskrig ønsket et skotsk parlament, men var indtil 1960'erne ikke succesfulde med at få tilstrækkelig opbakning til skotsk selvstyre. Partiet var i løbet af sine første 30 år blevet mere strømlinet og havde i 1960'erne opnået en mere ensformig strategi inden for politik, i modsætning til de første år, hvor de var plaget af forskellige politiske idéer og visioner internt, hvilket havde skabt intern strid (Broughton, 2017). Der var mange, som ikke opfattede SNP som et seriøst parti i begyndelsen. Siden 1970'erne har denne tendens dog vendt sig, og SNP har siden 1970'erne generelt set været en respekteret og anerkendt parti i det politiske Storbritannien og Skotland. På baggrund af den strømlining og enighed, partiet opnåede efter en turbulent start, er det nuværende SNP også meget anderledes, end det var, da det først blev grundlagt (Hassan, 2009, p. 1).

I midten af 1900-tallet blev partiet mere og mere populært, og ved det britiske valg i 1974 opnåede SNP sit første store politiske resultat, da partiet blev valgt ind med 11, ud af de 71 skotske pladser, i det britiske parlament (Broughton, 2017; Dardanelli & Mitchell, 2014, p. 90). SNP startede altså ud med at være et parti, som havde svært ved at finde en fælles partilinje, hvilket skabte intern strid. Men efter en årrække blev partiet mere strømlinet med en fælles politisk agenda, som ønskede øget selvstyre for Skotland. Derefter mødte de stor opbakning og fik sit første store politiske resultat og blev valgt ind i det britiske parlament i 1974.

I løbet af 1980'erne og starten af 1990'erne fortsatte SNP's popularitet med 20-25 % af de skotske stemmer (Broughton, 2017). Dette forklarer Hassan (2009) med, at partiet begyndte at føle sig mere komfortable i forhold til at dele deres visioner og positive følelser over for den socialdemokratiske ideologi. Der kunne være problemer tilknyttet ved at vise meget sympati for socialdemokratiske visioner, da det dengang var *the Conservative Party*, som havde siddet på magten i Storbritannien i flere årtier, så mange havde et skeptisk syn på denne type samfundsmodel. I Skotland har *the Conservative Party* langt fra været lige så populære som i andre dele af Storbritannien under Margaret Thatcher, og det kan have spillet en stor faktor i, at SNP blev mere og mere populære op igennem 1990'erne (Hassan, 2009, p. 4).

SKOTLAND I STORBRITANNIEN

I slutningen af 1990'erne gik SNP sammen med *the Labour Party* og *the Liberal Democratic Party* om en kampagne for at få indført et skotsk parlament og derved delvis selvstyre til Skotland. Dette var det første store initiativ, SNP var med til at tage, hvor de havde relevant indflydelse på resultatet. Sammen med de store partier *the Labour Party* og *Liberal Democratic Party* organiserede de en kampagne for en afstemning. Afstemningen blev gennemført i 1997, og den endte med et flertal på 74 %, som stemte for et skotsk parlament (Broughton, 2017). Dette initiativ blev altså imødekommet af de fleste skotske borgere. Ifølge Dardanelli & Mitchell (2014) var opbakningen til et skotsk parlament et udtryk for, at skotterne prøvede at beskytte de skotske institutioner og velfærdspolitikker fra *the Conservative Party*, og ifølge dem kan indførelsen af det skotske parlament ses både som et stort brud med fortiden eller som en pragmatisk tilpasning (Dardanelli & Mitchell, 2014, p. 90).

Etableringen af det skotske parlament, og derved delvis selvstyre for Skotland medførte en udtalelse fra George Robertson, som var *Labour*-politiker:

"Devolution will kill nationalism stone dead"

Altså ville Skotlands decentralisering i form af eget parlament ifølge George Robertson medføre, at skotsk nationalisme ville dø ud. Robertson mente, at skotterne havde fået en form for selvstændighed i form af sit eget parlament, og derfor ville nationalistiske tendenser blandt for eksempel SNP's vælgere forsvinde (Curtice, 2009, p. 55; Torrance, 2017). Denne holdning så ud til at holde stik, da SNP i starten af 2000 mistede stemmer, og opbakningen til det nationale parti så ud til at være tilbagegående (Torrance, 2017, p. 53). Men efter valget i 2003 begyndte SNP at få fremgang i stemmeantallet igen, og derved konkluderer Torrance (2017), at der ikke var hold i Robertsons konklusion.

Ved det skotske parlamentsvalg i 1999 blev SNP opposition til *the Labour Party*, som var blevet valgt ind som regering sammen med *the Liberal Democratic Party*. SNP fik 29 % af stemmerne, hvilket resulterede i 35 ud af de 129 pladser i det skotske parlament. Partiet var nu det andet største parti i Skotland (Broughton, 2017). Ved det skotske parlamentsvalg i 1999 var SNP's formand Alex Salmond. Han havde siddet som formand i ti år, og efter en kort periode fra 2000-2003, hvor John Swinney var formand, blev Salmond igen formand for partiet, og han fortsatte helt indtil 2014 (Hassan, 2009, p. 3). I 2007 blev SNP med Alex Salmond i spidsen valgt ind i det skotske parlament

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

med historisk høj opbakning. Partiet fik 47 pladser i parlamentet og slog altså *the Labour Party*, som de sidste mange årtier havde været mest populære i Skotland. SNP vandt flest pladser ved valget i 2007, og det medførte også, at *the Labour Party*, som historisk set har været meget populær i Skotland, for første gang i 50 år, ikke længere var det dominerende parti i landet. Alex Salmond blev førsteminister i Skotland. Han var den første nationalist, som vandt denne titel (Broughton, 2017). Med Alex Salmond i spidsen var SNP fra slutningen af 1990'erne og i begyndelsen af det nye århundrede blevet mere populære end nogensinde før, og de var nu det mest magtfulde parti i Skotland.

Ifølge Torrance (2017) opførte Salmond sig som om han allerede var lederen af et selvstændigt land, og han brugte sin nye magtposition til at opnå mere opbakning til SNP og ønsket om selvstændighed til Skotland. SNP forsøgte at ramme alle skotske identiteter med en såkaldt *big tent strategy*, altså en strategi, hvor man forsøger at nå ud og positivt påvirke så mange vælgere som muligt. Dette gjorde partiet i et forsøg på at fastslå sig som det nationalistiske parti i Skotland. Strategien var dog svær at gennemføre, og havde ikke den ønskede effekt efter popularitet blandt mange forskellige nationaliteter i Skotland, da vælgerne manglede reel handling bag SNP's ord og løfter. For eksempel gjorde partiet sig mærket på at være kompetente til at sidde i regeringen, og det var ikke en egenskab, folk forbandt med den radikale intention, som partiet gav udtryk for i deres manifest og udtalelser med hensyn til for eksempel uafhængighed til Skotland (Torrance, 2017, p. 55).

Hassan (2009) citerer Henry Drucker, som mente, at SNP officielt identificerede sig som socialdemokratiske blandet med en smule neo-liberalisme. Han mener, at parties 'etos' er skotsk nationalisme, og det kan derfor være med til at give et billede af, at dem, som ikke stemmer på SNP, er anti-skotske (Hassan, 2009, p. 5). SNP er et nationalistisk parti i en statsløs nation ifølge Keating (2009). Partiet har en pro-EU-holdning, og det er et af de mest succesfulde nationalistpartier i Europa. Hvis ikke Storbritannien havde en tradition for regeringer med ét parti, kunne SNP være et oplagt koalitionsparti. SNP har en borgerlig tilgang til tingene, og sætter altid Skotlands bedste først (Keating, 2009, p. 217).

Før i tiden havde partiet været imod et potentielt medlemskab af EU, men i 1998 ændrede de mening, og støtter altså nu op omkring et EU-medlemskab, hvis Skotland blev selvstændigt en dag (Broughton, 2017). SNP har generelt set haft holdninger og visioner med nationalistiske tendenser.

Som Torrance (2017) påpeger, har partiet haft udfordringer med modsigelser i deres udmeldinger – specielt da partiet foreslog uafhængighedsafstemningen efter sejren i 2007. For eksempel er SNP imod atomkraft men for NATO. De ønsker gratis videregående uddannelse, men ønsker også at skære i tilskud og pladser på de skotske *colleges*. De er pro-EU, men imod den fælles valuta, fælles fiskerilove og en øget centralisering (Torrance, 2017, pp. 55–56).

I 2011 fortsatte SNP's succes, og de blev valgt ind i det skotske parlament med nok stemmer til at forme en flertalsregering. Alex Salmond blev igen valgt som førsteminister, og han gav et løfte til sine vælgere: Inden for fem år ville der blive afholdt en afstemning, hvor de skotske borgere skulle tage stilling til, om Skotland skulle være et selvstændigt land, og derved bryde fri fra unionen Storbritannien (Broughton, 2017).

Uafhængighedsafstemningen i 2014

I 2012 tog SNP, i modsætning til i 1997, et udelukkende selvstændigt politisk initiativ, da Alex Salmond sammen med den daværende britiske premierminister, David Cameron, underskrev en aftale om, at der i september 2014 skulle afholdes en uafhængighedsafstemning i Skotland (Broughton, 2017). Ifølge Torrance (2017) var det et strategisk smart træk af Alex Salmond, da afstemningen gjorde det klart, hvad SNP's politiske vision var (Torrance, 2017, p. 53). Salmond havde lovet sine vælgere, at hvis SNP fik flertallet ved det skotske parlamentsvalg i 2007, ville han inden for fem år afholde en uafhængighedsafstemning. Ifølge Dardanelli & Mitchell (2014), havde SNP i længere tid fokuseret på at demonstrere deres kompetencer i regeringen frem for at fokusere på selvstændighed til Skotland. På denne måde havde de opnået mere opbakning ved at vise deres evner inden for at administrere Skotland (Dardanelli & Mitchell, 2014, p. 92).

Uafhængighedsafstemningen var den 18. september 2014 i Skotland og endte med et nej til selvstændighed. Ifølge Broughton (2017) var resultatet hjulpet godt på vej af, at David Cameron sammen med sin vicepremierminister, Nick Clegg fra *the Liberal Democratic Party* og Ed Miliband, som var formand for *the Labour Party* lovede, at de ville give Skotland yderligere selvstyre, hvis afstemningen endte med, at Skotland forblev en del af Storbritannien. Også Cairney (2017) omtaler, hvad der kaldes '*The Vow*', som henviser til en populær overskrift fra den engelske avis *The*

Guardian, hvor de tre største partier i Storbritannien lovede, at de inden for en kort periode ville give Skotland omfattende nye magtområder samt at beskytte de skotske finansielle midler (Cairney, 2015, p. 186). Altså opnåede SNP stadig en form for yderligere løsrivelse fra Storbritannien på et politisk niveau i form af yderligere selvstyre, selv om uafhængighedsafstemningen ikke endte med et selvstændigt Skotland.

Ifølge Cairney (2015) var resultatet af folkeafstemningen ikke afgørende i den forstand, at resultatet ikke endegyldigt afklarede, om skotterne ønskede selvstændighed eller ej. Ganske vist havde flertallet bestemt, at Skotland ikke skulle være et selvstændigt land, men det, at 45 % havde ønsket selvstændighed, havde stadig efterladt håb for SNP, at muligheden for selvstændighed i fremtiden for Skotland stadig var der (Cairney, 2015, p. 186).

Uafhængighedsafstemningen endte som bekendt med et smalt flertal for at forblive en del af Storbritannien. Ifølge Torrance (2017) var selve resultatet af afstemningen mindre vigtigt, hvorimod hele debatten, der havde foregået siden Salmond og Cameron underskrev aftalen i 2012, havde spillet en enorm rolle, da idéen om Skotland som en selvstændig nation nu var blevet normaliseret. Mitchell (2015) argumenterer også for, at afstemningen ikke kun handlede om skotsk nationalitet, men derimod også om, hvilken samfundstype, skotterne forestillede sig for fremtidens Skotland.

Der eksisterer ifølge Dardanelli (2005) tre grunde til, at en region vil kræve selvstyre eller selvstændighed: 1) Sociologiske faktorer, 2) Økonomiske faktorer og 3) Politiske faktorer. Der findes tre tilgange til kravet om selvstyre, og de er: 1) Den kultursociologiske tilgang, 2) Den økonomiskinstrumentale tilgang og 3) Den politiske tilgang (Dardanelli, 2005, pp. 3–4).

I SNP's tilfælde har partiet benyttet sig af alle tre tilgange, når de har argumenteret for skotsk selvstyre, dog primært den politiske tilgang. I forhold til den kultursociologiske tilgang, så adskiller Skotland sig fra resten af Storbritannien på det punkt, at de for eksempel har et andet fælles sprog end engelsk, henholdsvis gælisk og ulster-skotsk. Gælisk er i Skotland opfattet på lige fod med engelsk (Wilken, 2001, pp. 191–192). Den politiske tilgang er den tilgang, som SNP primært benytter sig af. De to første tilgange til selvstyre er strukturerede tilgange, hvor partiet ved hjælp af debatter, partimanifester og kampagner kan gøre opmærksom på, hvorfor selvstyre i deres øjne er en god idé. Den politiske tilgang derimod fokuserer på de medvirkendes ageren og håndtering af at udføre deres tanker fra punkt et og to. For eksempel når SNP konkret forklarer, hvordan de vil bruge statens

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

økonomiske midler på at gøre videregående uddannelser gratis for skotske borgere. Hvis partiet for eksempel sammenligner Storbritanniens fordeling af offentlige midler til uddannelsessektoren, og argumenterer for, hvordan Skotland vil kunne bruge midlerne bedre og mere effektivt, hvis de selv styrer fordelingen, og det ikke skal gennem Westminster.

Efter folkeafstemningen i 2014 gik Alex Salmond af som førsteminister og formand for SNP, og Nicola Sturgeon afløste ham. Salmond trak sig fra formandsposten blandt andet for at fjerne fokus fra nederlaget efter afstemningen i 2014. På denne måde fik SNP et nyt ansigt udadtil, som ikke mindede folket om det mislykkede forsøg på at opnå partiets højeste ønske og løfte til vælgerne på dette tidspunkt, nemlig selvstændighed til Skotland (Torrance, 2017, p. 56). Sturgeon har været formand for SNP lige siden. SNP har forsat sin fremgang siden Nicola Sturgeon overtog styringen i 2014.

I 2015 opnåede partiet 56 pladser ved det britiske valg (www.statista.com, 2015, p. 23), hvilken er det højeste valgresultat, SNP nogensinde har fået. Dette resultat beviste, at SNP stadig havde markant opbakning fra deres vælgere oven på resultatet af 2014-afstemningen.

Resultatet demonstrerede også, at spørgsmålet om nation og identitet var et dominerende emne, som var vigtigt i offentlig politik i Skotland (Torrance, 2017, p. 57). Efter afstemningen i 2014 blev der nedsat en kommission, *the Smith Commission*, som skulle fremstille en række forslag om yderligere selvstyre til Skotland. Overordnet set var *the Smith Commission* et værktøj til at forhandle politiske ønsker mellem *the Conservative Party*, *the Labour Party* & *the Liberal Demoratic Party* og SNP. SNP ønskede efter 2014-afstemningen yderligere selvstyre på områder såsom udenrigspolitik, forsvaret og økonomi. Forslagene til yderligere selvstyre var for eksempel at gøre det skotske parlament permanent, overdrage ansvaret for skatteområder såsom indkomstskat og opfordre til bedre intergovernmentale relationer samt give den skotske regering en mere formel rolle i Storbritanniens lov (Torrance, 2017, pp. 57–58).

Den 5. maj 2016 var der valg til det skotske parlament, og SNP vandt 63 pladser, hvilken var en lille tilbagegang på 6 pladser. SNP sidder nu i en mindretalsregering og det skotske parlament har fortsat Nicola Sturgeon som førsteminister (Broughton, 2017).

Efter Brexit

Afstemningen i 2016, som satte spørgsmålstegn ved, om Storbritannien skulle forblive en del af Den Europæiske Union, var en udfordring for SNP og partiets ønsker for Skotland. Som Torrance (2017) påpeger, så blev partiet for alvor testet i forbindelse med deres holdning til, at Skotland godt kunne fungere som et selvstændigt land i Europa (Torrance, 2017, p. 57). Paradokset i at SNP mente, at Skotland skulle være fri for én union (Storbritannien), men godt kunne være medlem af en anden union (EU) var modsigende, og partiet brugte meget tid og kræfter på at forklare sig. Mange kunne ikke forstå, hvordan SNP kunne argumentere for, at Skotland havde solidaritet med for eksempel Grækenland og Spanien, men ikke med deres nærmeste naboer, som oven i købet talte samme sprog og havde en lang historie sammen.

Ifølge Dardanelli (2005) er der tale om to vidt forskellige situationer, når SNP ser på det politiske samarbejde med henholdsvis Storbritannien og EU. Der kan være mange grunde og forklaringer på, hvorfor en region ønsker selvstyre eller selvstændighed. Dardanelli (2005) kommer med en forklaring på, hvilke tanker og følelser, der har gjort, at SNP havde succes med at få gennemført en afstemning i 2014 om Skotlands uafhængighed, og hvorfor partiet var på *Remain*-siden i Brexit-afstemningen.

For det første er selve det, at være en del af Storbritannien, hvor beslutningstagerne primært er placeret i London, en udfordring for SNP's grundlæggende vision, da partiet som minimum ønsker skotsk selvstyre. SNP har under hele opløbet til afstemningen i 2016 argumenteret for, hvorfor Storbritannien skulle stemme *Remain*.

Dardanelli (2005) forklarer, at EU kan tilbyde et selvstændigt Skotland mange fordele, hvor Skotland vil stå stærkt som en selvstændig medlemsstat, i forhold til Skotlands rolle i Storbritannien, hvor nationens indflydelse er markant mindre. For det første favoriserer EU regioner. Altså kan Skotland være sikker på at blive anerkendt og hørt i politiske henseender så længe Storbritannien er medlem af EU (Dardanelli, 2005, p. 145). Mere specifikt vil Skotland have en fordel som selvstændig stat i EU ud fra subsidiaritetsprincippet.

Efterhånden som EU er blevet mere integreret og inkluderende, identificerer den gennemsnitlige skotte sig mere med EU's værdier, end med de værdier, der bliver kommunikeret fra Westminster.

SNP ser derfor EU som et positivt alternativ til den britiske union, da EU tilbyder økonomisk og social sikkerhed, ligesom Storbritannien gør, men partiet kan bedre identificere sig med EU's generelle politiske værdier, end de kan med Storbritannien (Dardanelli, 2005, p. 145).

Ved det britiske valg i 2017 opnåede partiet kun 35 pladser (www.statista.com, 2017, p. 28), hvilket var en tilbagegang på 21 pladser siden sidste valg.

Delkonklusion

Scottish National Party (SNP) blev grundlagt i 1934 ved en fusionering af partierne *National Party of Scotland* og *Scottish Party*. I 1960'erne opnåede partiet en strømlinet politik efter en begyndelse med intern strid og uklare politiske mål. I 1974 opnåede SNP sit første store politiske resultat, da de blev valgt ind i det britiske parlament med 11 ud af de 71 skotske pladser. SNP blev i starten ikke respekteret som parti, men er sidenhen blevet et anerkendt parti.

SNP var med til at føre en kampagne for delvist selvstyre i form af et skotsk parlament, hvilket resulterede i en afstemning i 1997. Der blev stemt for et skotsk parlament med 74 %, og i 1999 blev det første valg til det skotske parlament afholdt, og SNP var det andet største parti i Skotland. Indførelsen af parlamentet kan være et udtryk for at de skotske borgere ønskede at beskytte deres institutioner og velfærdspolitikker fra det konservative Westminster.

Alex Salmond var formand for SNP fra 1990-2007 med en kort pause fra 2000-2003. Altså var han formand ved valget i 1999 og ligeledes i 2007, da partiet opnåede historisk høj opbakning ved det skotske parlamentsvalg. Han lovede skotterne en uafhængighedsafstemning inden for de følgende fem år, og i 2012 underskrev han sammen med David Cameron en aftale om, at der i 2014 skulle være en afstemning i Skotland.

Uafhængighedsafstemningen i 2014 endte med et nej til selvstændighed, og Skotland forblev en del af Storbritannien. SNP blev lovet yderligere selvstyre af Westminster inden og efter afstemningen.

SNP identificeres som socialdemokratiske blandet med en smule neo-liberalisme. Partiets 'etos' er skotsk nationalisme, og det kan medføre, at borgere, som ikke stemmer på SNP, kan blive opfattet som anti-skotske. Partiet har en pro-EU-holdning, efter i mange år at have været imod EU, og de er

et af de mest succesfulde nationalistiske partier i hele Europa. SNP benytter sig primært af en politisk tilgang, når de skal forholde sig til ønsket om selvstyre og selvstændighed.

Efter 2014 blev der nedsat en kommission, *the Smith Commission*, som fungerede som et værktøj til at forhandle om, hvilke områder, Skotland skulle have yderligere selvstyre efter afstemningen.

Nicola Sturgeon afløste Alex Salmond i 2014 lige efter uafhængighedsafstemningen, og hun har været formand for SNP og førsteminister i det skotske parlament lige siden.

SNP argumenterede i 2016 for, at Storbritannien skulle forblive i EU. EU kan tilbyde SNP mange af de samme fordele som Storbritannien kan, som for eksempel økonomisk og social sikkerhed. Men EU's værdier ligger tættere op ad SNP's, end det generelle Storbritannien, da det hælder mere til den inklusive, socialdemokratiske ideologi. Derudover kan Skotland også få mere indflydelse som et selvstændigt land i EU, end de vil som en region i Storbritannien. Så længe Storbritannien er en del af EU, vil Skotland blive favoriseret som region. Altså har Skotland alt at tabe ved Brexit, og derfor er SNP imod Brexit.

Valget i 2015

Følgende afsnit behandler det britiske parlamentsvalg i Storbritannien, som blev afholdt i 2015. Afsnittet ser på den politiske begivenhed ud fra Skotland og SNP's synspunkt. Det britiske valg i 2015 var vigtigt for SNP, da resultatet heraf var helt sensationelt og understregede, at partiet var det absolutte mest populære i Skotland. Delkonklusionen vil konstatere, om der var en sammenhæng mellem valgresultatet og SNP's 'nederlag' i 2014, samt hvilke faktorer, der spillede ind for de vælgere, der stemte på SNP.

Redegørelse

Den 7. maj 2015 var der parlamentsvalg i Storbritannien. Det var på dette tidspunkt David Cameron, som var siddende premierminister, og det var også ham og hans parti, *the Conservative Party*, som vandt flertallet i Westminster.

Valget i 2015 var for SNP en storsejr. Partiet vandt 56 pladser i Westminster, hvilket var en fremgang på hele 50 pladser (www.statista.com, 2015, p. 24). Valgresultatet var derudover en stor sejr for SNP set i lyset af 2014-afstemningen. Opbakningen til partiet havde umiddelbart ikke lidt overlast af resultatet af uafhængighedsafstemningen, og SNP og Nicola Sturgeon oplevede et selvtilidsboost i form af enorm støtte. Det var også den første store politiske sejr for SNP's nye formand Nicola Sturgeon, som havde overtaget formandskabet, efter Alex Salmond havde valgt af trække sig tilbage efter, hvad han selv så som et stort nederlag, da Skotland ikke stemte for selvstændighed i 2014.

Som det kan ses i Bilag 1, opnåede SNP et helt uhørt godt valg i 2015. Der var en valgdeltagelse på 71,7 %, hvilket er et højt tal i forhold til tidligere år i Skotland. Og ud af de 71,7 % fik SNP altså 50 % af stemmerne, og vandt 56 ud af Skotlands 59 sæder i Westminster. De tre store partier *the Conservative Party*, *the Labour Party* og *the Liberal Democratic Party* vandt hver især én plads. Det var specielt nederlaget for *the Labour Party*, som var sensationelt, da partiet historisk set har været meget populært i Skotland. Partiet fik 24,3 % af de fremmødtes stemmer, hvilket var en ekstrem tilbagegang fra deres 41 pladser i 2010 (www.statista.com, 2015, p. 27) (Bilag 1).

Analyse

Ifølge Mitchell (2015) var Alex Salmonds tilbagetrædelse en stor fordel for partiet ved valget i 2017. Ved at træde tilbage fra formandsposten blev fokus fjernet fra det mislykkede forsøg på selvstændighed. En anden vigtig faktor for sejr var omstændighederne for den måde, SNP kommunikerede til vælgerne under valgkampen. SNP førte en meget inkluderende valgkampagne, hvilket betød, de også henvendte sig til skotske vælgere, som havde stemt nej til uafhængighed.

SNP kunne have valgt at have ført valgkamp på en måde, som kunne få skotterne til at tro, at partiet ville kæmpe for en ny uafhængighedsafstemning, hvis de vandt. Dette ville have sendt et budskab om, at partiet ikke havde accepteret, at de var blev nedstemt i 2014. I forbindelse med en SNP-konference blev der først foreslået, at der skulle være et *YES*-banner, hvor SNP-medlemmer og andre uafhængighedsaktivister kunne samles, og derved vise resten af Storbritannien, at de gik til valg for at skabe muligheder for en ny uafhængighedsafstemning. Dette blev dog ikke godkendt af SNP's nye leder Nicola Sturgeon. Hun foreslog derimod, at der skulle tages en mindre radikal metode

SKOTLAND I STORBRITANNIEN

i brug, men at SNP-medlemmerne stadig skulle have mulighed for at vise, de ikke havde været tilfredse med resultatet i 2014. Medlemmer af SNP skulle samles med ikke-medlemmer, som var uafhængighedsaktivister, under samme banner, der sagde 'SNP' i stedet for 'YES'. På denne måde blev det ikke opfattet som om, partiet helt havde glemt resultatet fra 2014, men at de virkede inkluderende. Ved at undgå at sætte fokus på endnu en 'YES'-kampagne, undgik SNP også, at folk i Storbritannien ville opfatte deres valgkampagne som en ny kampagne for uafhængighed, for det ønskede SNP og Sturgeon ikke (Mitchell, 2015). Altså samlede SNP's daværende medlemmer og tilhængere sig under SNP og partiets visioner. De formåede stadig at holde fast i sine grundlæggende principper såsom selvstændighed til Skotland, men det blev gjort på en måde, så de ikke fremstod som dårlige tabere, som kun havde fokus på uafhængighed.

Mitchell (2015) peger også på, at der er en sammenhæng mellem identitet, forfatningspolitik og bekymringer i dagligdagen for de skotske borgere. Dette kan være en forklaring på, hvorfor så mange skotter stemte på SNP som repræsentanter i Westminster i 2015. Man kan for eksempel ikke udelukkende kigge på, hvad folk identificerer sig som og med, når de skal vælge parti at stemme på. For eksempel er det både skotske borgere, som identificerer sig som *British* og *Scottish*, som stemmer SNP, og ikke udelukkende borgere, som kun identificerer sig som *Scottish*. Der er også borgere, som støtter uafhængighed, men som ikke stemmer SNP, ligesom der er SNP-vælgere og endda også SNP-medlemmer, som ikke støtter et selvstændigt Skotland.

Både SNP og *the Labour Party* gik ind i valgkampen med en overbevisning om, at de 45 %, som havde stemt for uafhængighed, var deres vigtigste potentielle vælgere. *The Labour Party* forsøgte blandt andet at vinde disse stemmer ved at udtale sig offentligt, at hvis man stemte på SNP, så stemte man for en ny uafhængighedsafstemning. SNP blev ved med at fastholde, at de ikke søgte en undskyldning for at igangsætte en ny afstemning om selvstændighed (Mitchell, 2015).

Meningsmålinger konkluderede, at valget højst sandsynligt ville ende med et '*hung Parliament*', hvilket gjorde, at SNP for første gang nogensinde blev opfattet som et parti, der kunne gøre en forskel, når der skulle dannes regering i Westminster. Allerede den position har tiltrukket flere stemmer, da der har været udsigt til, at en stemme til SNP kunne gøre en forskel. Nicola Sturgeon lovede også, at SNP ville sørge for, at *the Conservative Party* ikke kom i regering, hvis det var op til dem at bestemme. Den udtalelse gjorde også SNP mere populær for vælgerne. *The Conservative*

Party har en lang historie med at blive opfattet som anti-skotsk, og derfor vandt SNP mange skotske vælgere på grund af netop dette løfte ifølge Mitchell (2015). Dog var der også nogle vælgere, som opfattede denne udmeldelse som en trussel, og at SNP ville komme til at styre en mindretalsregering med *The Labour Party*. Mitchell (2015) konkluderer, at SNP primært vandt de skotske stemmer, fordi partiet blev mere relevant end nogensinde før, både i forbindelse med udsigterne til et *'hung Parliament'* samt deres anti-*Conservative* holdninger.

Ifølge Torrance (2017) viste SNP's sejr resten af Storbritannien, at i Skotland var identitet og nationalisme et vigtigt emne i det politiske samfund. Dog konkluderer han også, at Sturgeon bevidst lagde snakken om en ny uafhængighedsafstemning på hylden under valgkampen, især for at beholde de SNP-vælgere, som havde stemt nej til uafhængighed (Torrance, 2017, p. 57).

Delkonklusion

I 2015 blev der afholdt parlamentsvalg i Storbritannien. *The Conservative Party* vandt flertallet i Westminster, og David Cameron fortsatte som premierminister. Valget var en enorm sejr for SNP, som havde et uhørt godt valg. Partiet fik 56 pladser i Westminster, hvilket var en fremgang på 50 pladser i forhold til det sidste valg. De fik 50 % af alle stemmer i Skotland. Resultatet var en stor sejr efter, hvad der i SNP blev opfattet som et nederlag i 2014.

Det var den største politiske sejr for Nicola Sturgeon som formand for SNP.

De tre store partier *the Conservative Party*, *the Labour Party* og *the Liberal Democratic Party* vandt hver især én plads i Skotland.

Alex Salmonds beslutning om at trække sig tilbage fra formandsposten var et vellykket forsøg på at fjerne fokus fra SNP's nederlag ved uafhængighedsafstemningen i 2014. SNP førte også en meget inkluderende valgkampagne, hvor de ikke distancerede sig fra vælgere, der ikke havde stemt for uafhængighed, ligesom de inkluderede ikke-medlemmer, der havde stemt for uafhængighed i 2014. Det sendte et budskab om, at en stemme på SNP, ikke var en direkte stemme til en ny uafhængighedsafstemning.

SNP blev for første gang opfattet som et parti, der kunne gøre en forskel, hvis de blev valgt ind i Westminster, da meningsmålinger forudså et *'hung Parliament'*. SNP udtalte, at de ville gøre alt i deres magt for at holde *the Conservative Party* fra magten i Westminster, og det vandt de stemmer på, eftersom Skotland historisk set opfatter *the Conservative Party* som anti-skotsk.

SNP's sejr signalerede til det øvrige Storbritannien, at der i Skotland var et vigtigt fokus på nationalitet og identitet. SNP's strategi med ikke at kræve en ny uafhængighedsafstemning lige foreløbigt var også en vigtig faktor for deres sejr.

Brexit

Dette afsnit undersøger, hvad der skete i 2016, da Storbritannien stemte om deres EU-medlemskab. Afsnittet starter med en redegørelse af den vigtige politiske begivenhed, hvor stemmeresultaterne bliver gennemgået. Efterfølgende bliver Nicola Sturgeons tale fra den 24. juni 2016 (Sturgeon, 2016), som hun holdte dagen efter Brexit-afgørelsen i sit hjem i *Bute House* i Edinburgh, analyseret. Analysen fokuserer på, hvad Sturgeons formål og dermed budskab er med talen, samt kigger på, hvilken situation, der har skabt behovet for talen. Afsnittet om Brexit ender med en delkonklusion, som skal være med til at argumentere for og imod chancerne for en ny uafhængighedsafstemning i Skotland på baggrund af Storbritanniens udmeldelse af EU. Både statistikkerne fra redegørelsen samt konklusionen fra analysen af Nicola Sturgeons tale vil være med i argumenterne i diskussionsafsnittet senere i opgaven.

Redegørelse

Den 23. juni 2016 stemte Storbritanniens borgere om, hvorvidt de skulle forblive en del af EU, eller om de skulle melde sig ud af samarbejdet mellem de europæiske lande. Der var 48,1 %, som stemte imod Brexit, hvilket svarer til cirka 16,1 million af de britiske borgere. Der var 51,9 %, der stemte for Brexit, hvilket svarer til cirka 17,4 millioner af de britiske borgere (www.statista.com, 2016, p. 8). Altså var der et flertal for, at Storbritannien skulle forlade Den Europæiske Union. Stemmeresultatet

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

i Skotland var afvigende i forhold til det overordnede resultat i Storbritannien. Sammen med Nordirland havde Skotland isoleret set stemt for at forblive en EU-medlemsstat. Med et stemmeresultat på 62 %, svarende til 1,6 millioner skotske borgere, ønskede flertallet i Skotland, at Storbritannien skulle fortsætte det europæiske samarbejde (www.statista.com, 2016, pp. 10–11).

I alt var 67,2 % mødt op i Skotland for at stemme om EU-medlemskabet, hvilket var lidt under gennemsnittet for hele Storbritannien, som var på 71,38 % (www.statista.com, 2016, p. 12). Generelt set for hele Storbritannien var det borgere under 50, som primært stemte for at blive i EU, hvor borgere over 50 generelt set stemte for at melde sig ud af samarbejdet. I aldersgruppen 18-24 var der 66 %, som stemte *Remain*, hvor der i aldersgruppen 65+ for eksempel kun var 38 %, som stemte for EU (www.statista.com, 2016, p. 24). Den specifikke gruppe af borgere, som uden sammenligning stemte mest for EU-medlemskabet var kvinder mellem 18 og 24, hvor hele 80 % stemte '*Remain*' (www.statista.com, 2016, p. 13).

Ifølge www.statista.com (2016), som kan ses i Bilag 2, så havde over halvdelen af borgerne bestemt sig for, hvad de ville stemme, mere end en måned før afstemningen. 37 % sagde, at de hele tiden havde haft en bestemt holdning til Brexit, og derfor hele tiden havde vist, hvad de ville stemme. Der var også 10 % af borgerne, som først besluttede sig på selve dagen.

De to vigtigste punkter, som folk tænkte på, da de skulle afgive deres stemmer, var Storbritanniens økonomi samt landets mulighed og eneret for at skabe egne love. En femtedel har syntes, at indvandring har været det vigtigste emne i forhold til deres beslutning (www.statista.com, 2016, p. 30). Cirka en uge efter afstemningen var 45 %, ifølge www.statista.com (2016), mere usikre på Storbritanniens fremtid, end de var inden afstemningen. 38 % var blevet mere sikre på fremtiden (www.statista.com, 2016, p. 32). Til gengæld så er borgerne nogenlunde splittet, når det kommer til, hvordan de føler, efter resultatet af afstemningen. 38 % er mere håbefulde for Storbritanniens fremtid, hvor 41 % er mindre håbefulde for fremtiden. For 12 % har afgørelsen ikke ændret deres syn på fremtiden for Storbritannien (www.statista.com, 2016, p. 33).

Næsten alle adspurgte ugen efter afstemningen er enige om, at en ny afstemning i den nærmeste fremtid ikke ville ændre deres holdning og stemme (www.statista.com, 2016, p. 45). Når folk bliver spurgt mere generelt, om der i fremtiden skal være endnu en afstemning om EU-medlemskabet, svarer 61 % af dem, som stemte *Remain*, at de gerne ser en ny afstemning. I den anden lejr svarer

91 % af dem, som stemte *Leave*, at de ikke ønsker en ny afstemning (www.statista.com, 2016, p. 46). Der bliver også spurgt ind til, om borgerne vil støtte om omkring en ny afstemning omkring EU-medlemskabet, hvis Skotland forlader den britiske union. Her støtter 58 % af de adspurgte, som har stemt *Remain* en ny afstemning (www.statista.com, 2016, p. 47).

Efter afgørelsen af afstemningen i 2016 trådte den britiske premierminister David Cameron tilbage fra sin stilling, og udpegede Theresa May til premierminister. Begge er fra det britiske parti *the Conservative Party*. Cameron havde lovet briterne en afstemning om EU-medlemskabet, hvis *the Conservative Party* blev valgt ind i som regering i 2015 blandt andet på grund den store opbakning, det EU-kritiske parti *UKIP* havde fået i 2014 ved valget til Europa-Parlamentet (Dardanelli & Mitchell, 2014, p. 99). Det var derfor Cameron, der tog initiativet til afstemningen, men han har hele tiden været på *Remain*-siden, hvorimod Theresa May har været på *Leave*-siden. Det var dette argument, der gjorde sig gældende for hans tilbagetræden og hendes indtrædelse.

Holdningen om, at den daværende regerings vision om EU-medlemskabet ikke stemte overens med briternes vision, kan bakkes op af 54 % af de adspurgte, som svarer, at de ikke synes, der er en overensstemmelse med den daværendes regerings ønsker i forhold til befolkningens ønsker (www.statista.com, 2016, p. 59).

Analyse - Brexit

Torrance (2017) forklarer, at Brexit, set fra SNP's synspunkt, var en katastrofe. Partiet var i 2014 blevet konfronteret, specielt af det øvrige Storbritannien, med, at de ikke blot kunne forvente en plads i EU, hvis de meldte sig ud af Storbritannien. Det var en af grundene til, at SNP kunne acceptere nederlaget i 2014, da de om ikke andet stadig var sikre på medlemskabet af EU, som de sætter høj pris på med alle dets fordele. Derfor var det også på daværende tidspunkt en del af SNP's manifest, at de havde accepteret Skotlands plads i Storbritannien, men de tog forbehold for, hvis der skete markante ændringer i den politiske struktur, såsom en udmeldelse af EU, at så ville en ny uafhængighedsafstemning komme på bordet. Det blev en realitet i 2016, og derfor stod Skotland nu en situation, hvor den skotske regering ikke kunne stå inde for den politiske beslutning, der var blevet taget på vegne af hele Storbritannien.

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

SNP tog åbent imod muligheden for igen at sætte fokus på nationalisme, da det blev tydeligt, at Skotland og England havde stemt forskelligt i Brexit-afstemningen. Sturgeon fremstillede EU som et progressivt valg for fremtiden og Storbritannien som et regressivt valg (Torrance, 2017, p. 58). Altså udviste Sturgeon en uvillighed over for Brexit, og lagde ikke skjul på, at hun så bedre muligheder for Storbritannien og specielt Skotland ved at fortsætte som EU-medlemsland.

Nicola Sturgeon begyndte at tale om muligheden for en ny uafhængighedsafstemning i Skotland, da betingelserne i SNP's manifest, som var en af baggrundene for, at de var blevet valgt ind i det skotske parlament tidligere på året, var blevet brudt. Dog gik SNP ikke direkte ud og krævede en ny uafhængighedsafstemning, men talte kun om mulighederne for en sådan afstemning, og det var ifølge Torrance (2017) meget bevidst. SNP vidste, at en ny uafhængighedsafstemning kunne koste dem stemmer, da Brexit i sig selv var en markant politisk ændring i det samfund, borgerne kendte. En ny uafhængighedsafstemning, og den potentielle udsigt til et selvstændigt Skotland og endnu en stor ændring af samfundet ville ikke være blevet taget godt imod folket på daværende tidspunkt. Det ville skabe for stor ustabilitet i de skotske borgeres hverdag, og det ville være svært at opnå det resultat af en ny uafhængighedsafstemning, som SNP ønskede. Derfor holdte partiet igen med at gennemtrumfe en ny afstemning (Torrance, 2017, p. 58).

Men efter Theresa May havde udløst Artikel 50, som var begyndelsen på Brexit, uden Skotland og Nicola Sturgeon havde meldt sig enig i Brexit-vilkårene, meddelte Sturgeon, at hun ville bede den britiske regering om, at der skulle holdes en uafhængighedsafstemning i efteråret 2019 i Skotland. Forslaget blev stemt igennem med flertal ved det skotske parlament den 28. marts 2017. Theresa May afslog anmodningen (McHarg & Mitchell, 2017, pp. 524–525).

Ifølge Mckibbin (2017) var af de største udfordringer ved Brexit-resultatet i 2016, at befolkningen kun havde taget stilling til én ting; nemlig om Storbritannien skulle fortsætte sit medlemskab af EU. Der var ikke taget hensyn til, eller grundigt forklaret, alle de forskellige politiske beslutninger, der skulle tages i forlængelse af så dramatisk en ændring af den politiske struktur i Storbritannien.

For eksempel blev vælgerne ikke spurgt, om de ønskede, Storbritannien skulle forlade det indre marked, toldunionen og den frie bevægelsesret inden for EU's grænser. Også Mcharg & Mitchell (2017) kritiserer måden, Brexit blev afgjort, da resultatet kun var 'vejledende' i den forstand, at der ikke var blevet taget stilling til, hvordan Storbritannien skulle meldes ud af EU. De lovmæssige

konsekvenser ved *Leave* var ikke blevet konkretiseret ved *the European Union Referendum Act 2015* (McHarg & Mitchell, 2017, p. 520). Det er, ifølge Mckibbin (2017), de britiske politikeres egne skyld, hvis de ender med et "*hard Brexit*" grundet forsømmelse for ikke at have sørget for at afklare alle de vigtige spørgsmål og holdninger inden afstemningen i 2016. Denne forvirring og usikkerhed, der har domineret tiden efter Brexit-afstemningen frem til valget i 2017, har altså været selvforskyldt af de britiske politikere, som ikke har helgarderet sig, inden de gav borgerne muligheden for at bestemme Brexit.

McHarg & Mitchell (2017) argumenterer for, at Brexit ikke giver de decentraliserede nationer i Storbritannien nogen god mulighed for, hvordan netop Brexit-forhandlingerne kommer til at påvirke deres nation. Specielt Skotland er blevet en vigtig politisk brik, fordi SNP blev valgt ind i det skotske parlament i 2016 på baggrund af et manifest, der tydeligt sagde, at de ville kræve en uafhængighedsafstemning, hvis der skete markante ændringer i det politiske grundlag i Storbritannien som for eksempel en udmeldelse af EU (McHarg & Mitchell, 2017, p. 518). De henviser til *the Miller Case*, hvor det blev slået fast af en dommer, at Brexit ikke blot var en udenrigspolitisk sag, men derimod en ændring af den helt grundlæggende britiske politiske struktur. Og derved fik for eksempel Skotland også meget mere indflydelse i forhandlingerne, end hvis det blot havde været en udenrigspolitisk beslutning, for så havde det primært været op til den britiske regering at forhandle sig ud af EU (McHarg & Mitchell, 2017, p. 520).

Analyse – Nicola Sturgeons tale

Analysen er baseret på modellen fra Gabrielsen & Juul Christensen (2010, p. 51), som kan findes i Bilag 3. Derudover er teorien om *speech acts* baseret på Helder (2011).

Talen blev holdt i *Bute House* i Edinburgh den 24. juni 2016 dagen efter Brexit-afstemningen. Nicola Sturgeon starter med at kortlægge, hvad resultaterne for afstemningen siger, og hvad der skal ske nu. Altså at Skotland og Nordirland har stemt for at blive i EU, og England og Wales har stemt for at forlade EU. Hun fortæller, at selv om Skotland har stemt for EU-medlemskabet, er de ikke blevet hørt, og det overordnede resultat for hele Storbritannien har medført udsigterne til Brexit. Hun fortæller, hun finder resultatet ærgerligt efter en lang kampagne for *Remain* fra hendes partis side,

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

og at alle EU-borgere, som bor og arbejder i Skotland stadig er velkomne. Hun kritiserer Westminster's rolle i hele Brexit-situationen. Sturgeon ser resultatet af afstemningen som ikke-demokratisk, og hun vil gøre alt i sin magt som førsteminister for at sikre sig, at Skotlands stemme i Brexit-forhandlingerne vil blive hørt, og at hun har oplyst den britiske premierminister om dette. Hun vil tage kontakt til EU-medlemsstaterne og præsidenten for EU-Kommissionen for at diskutere alle muligheder for at Skotlands ønske om at blive i EU bliver anerkendt. Hun fortæller om muligheden for en ny uafhængighedsafstemning for Skotland, og at hun har igangsat planerne for sådan en, da SNP's manifest er blevet brudt ved Brexit. Hun understreger, at uanset, hvad der sker i fremtiden, vil Skotland altid se Nordirland, Wales og England som sine nærmeste naboer og bedste venner. Hun slutter af med at takke David Cameron for hans tid som britisk premierminister.

Nicola Sturgeon er naturligvis taleren, da det er hende, som holder talen. Hendes retoriske problem er, at Skotland har stemt for *Remain* i EU, men er blevet underkendt af det overordnede resultat i Storbritannien. Derved bliver problemet, hvad hun kan gøre, for at de skotske borgere bliver hørt. Omgivelserne, talen bliver holdt i, er i hendes hjem i *Bute House* i Edinburgh foran pressen. Formålet er ikke det samme som det retoriske problem (Gabrielsen & Juul Christensen, 2010, p. 51). Formålet med talen kan være mange, men det kan argumenteres for, at det overordnede formål er forpligtelse til fremtidig handling. Sturgeon forpligter sig til at kæmpe for, at Skotland bliver hørt. Både af Storbritannien i forbindelse med Brexit-forhandlingerne, men også af de øvrige EU-lande og institutioner. Dette kan man for eksempel se, når Sturgeon siger:

"as First Minister of Scotland I have a duty to respond - not just to the outcome across the UK - but also and in particular to the democratic decision taken by the people of Scotland" og *"My job now is to act responsibly and in the interests of all of Scotland"*.

Ved begge udtalelser gør hun brug af den *speech act*, som hedder *commissives* (Helder, 2011, p. 51), hvilket betyder, at hun giver de skotske borgere et løfte. Altså forpligter hun sig til fremtidig handling ud fra disse citater. Der er også megen brug af den *speech act*, som hedder *representatives* (Helder, 2011, p. 49). Ved brug af denne type *speech acts* forpligter taleren sig til sandheden i det, hun siger. En sådan udtalelse behøver ikke nødvendigvis at være sand, men det karakteristiske ved udtalelsen, er, at taleren er overbevist om, at det hun siger, er sandt. For eksempel i begyndelsen af talen,

starter Sturgeon tre sætninger med *"we voted..."* efterfulgt af hendes fortolkninger af, hvad *Remain* ville have betydet for Skotland. For eksempel:

" We voted to safeguard our freedom to travel, live, work and study in other European countries".

At Nicola Sturgeon vælger at fortælle sin opfattelse af, hvad fri bevægelighed inden for EU's grænser for EU-borgere betyder for hende, gør, at udtalelsen bliver *representative* og ikke blot *declarative* (Helder, 2011, p. 49).

Et andet interessant løfte, hun giver, er:

"Scotland does now face that prospect - it is a significant and material change in circumstances - and it is therefore a statement of the obvious that the option of a second referendum must be on the table. And it is on the table"

Dette sige hun i forbindelse med, at det manifest, som SNP blev valgt i skotsk regering på, er blevet brudt. Og som der stod i manifestet, så ville SNP igangsætte planer om en ny uafhængighedsafstemning, hvis det politiske grundlag og den politiske struktur i Storbritannien ændrede sig drastisk, for eksempel i form af en udmelding af EU. Og det var lige præcis det, der skete i 2016. Altså bliver Sturgeon nødt til at adressere denne problemstilling i sin tale, og hun er nødt til at fortælle, hvordan hun forholder sig i forhold til spørgsmålet om en ny uafhængighedsafstemning. Ved at sige *"it is on the table"* og *"(..) we will begin to prepare the required legislation to enable a new independence referendum to take place (...)"* forpligter hun sig også til fremtidig handling på dette punkt.

Alt i alt handler mange af pointerne fra talen om at forpligte sig til fremtidig handling både i forhold til Brexit-forhandlinger og en ny uafhængighedsafstemning. Derfor konkluderes det, at det er det overordnede formål med talen. Også brugen af *commissive speech acts* og *representative speech acts* kan bekræfte formålet.

Efter at have undersøgt, hvem taleren er, hvad omgivelserne, formålet og det retoriske problem er, kan der kigges nærmere på, hvem det ønskede publikum er. Publikum i denne sammenhæng er dem, som Nicola Sturgeon har tænkt sig som sin målgruppe for talen. Det er ikke blot dem, som ser og lytter til talen. Ved denne tale, er der meget, som tyder på, at målgruppen er de skotske borgere, som stemte *Remain*. Dette blandt andet baseret på formålet.

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

Hvis formålet er forpligtelse, må man undersøge, hvem der skulle have brug for at høre, at førsteministeren i Skotland forpligter sig til at de skotske *Remain*-stemmer bliver hørt. Det er naturligvis dem, som har stemt *Remain*. Det afspejles også i teksten. For eksempel ved Sturgeons brug af de tre gange "*we voted*". Her taler hun direkte til dem, som stemte for at blive i EU. Hun taler også til EU-støtterne, når hun siger:

"I want to make it absolutely clear today that I intend to take all possible steps and explore all options to give effect to how people in Scotland voted - in other words, to secure our continuing place in the EU and in the single market in particular".

Nicola Sturgeon forsøger med sin tale at berolige de skotske borgere, der har stemt *Remain*, men som ikke er blevet hørt, og hun forpligter sig til at gøre alt i sin magt for at Skotland bliver hørt i EU-forhandlingerne både af Storbritannien, EU-medlemslandene og EU-institutionerne. Hun ser resultatet som udemokratisk, og hun konstaterer, at der højst sandsynligt vil komme en ny mulighed til Skotland for at stemme om selvstændighed og derved få mulighed for at forblive i EU.

Delkonklusion

Storbritannien stemte den 23. juni 2016 om deres medlemskab af EU, og om de fortsat skulle være medlem. Det endte med et resultat, som viste, at 51,9 % af den britiske befolkning ønskede en udtrædelse af EU. I Skotland skabte resultatet af afstemningen et problem. De havde nemlig stemt for at blive i EU med hele 62 %. Generelt set i Storbritannien var det folk under 50, der havde tendens til at stemme for at forblive en del af Den Europæiske Union, og folk over 50, som primært stemte for Brexit. Helt specifikt var det i aldersgruppen 18-24, hvor flest borgere havde stemt for *Remain*, og 80 % af kvinderne i denne aldersgruppe ville gerne blive i EU.

Cirka halvdelen af dem, som stemte, havde taget stilling til spørgsmålet inden for det seneste år, og 37 % havde aldrig været i tvivl om deres holdning til emnet.

De vigtigste punkter, folk havde i tankerne, da de stemte, var Storbritanniens økonomiske fremtid, lovmæssige fremtid samt problemer med indvandring.

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

Generelt set, er folk tilfredse med deres stemme, og ville ikke ændre den, hvis der kom en ny afstemning i den nærmeste fremtid. Dog støtter 58 % af de adspurgte, som stemte *Remain*, en ny afstemning, hvis Skotland forlader den britiske union.

David Cameron trådte tilbage efter resultatet, da han havde støttet *Remain*-kampagnen, og Theresa May blev indsat som ny premierminister for Storbritannien. Hun havde støttet *Leave*-kampagnen.

Resultatet af afstemningen i 2016 var en katastrofe for SNP og partiets vision for Skotland. Partiet var netop blevet genvalgt ind i det skotske parlament og regering tidligere på året. I deres manifest stod der, at de ville tage initiativ til en ny uafhængighedsafstemning, hvis der skete en markant ændring i den politiske struktur i Storbritannien såsom en udmeldelse af EU. Netop dette skete i 2016, og derfor blev partiet nødt til at adressere problemet i, at Storbritannien nu havde besluttet noget, som SNP og den skotske regering ikke kunne stå inde for.

Nicola Sturgeon fremstillede EU som et progressivt valg for Skotlands fremtid, og Storbritannien som et regressivt valg. Altså så hun bedre muligheder for Skotland i et samarbejde med EU og ikke i et samarbejde med Storbritannien.

SNP valgte ikke at presse på for en ny uafhængighedsafstemning med det samme, da det ville medføre for meget ustabilitet og usikkerhed i skotternes hverdag. Partiet blev dog ved med at understrege, at de så en ny afstemning som en mulighed for at give de skotske borgere det, de havde stemt for, nemlig et EU-medlemskab og en progressiv fremtid. Efter Theresa May startede Brexit-forhandlingerne, inden Skotland havde forhandlet færdig om, hvordan de ønskede forhandlingerne skulle foregå, anmodede Nicola Sturgeon om en ny uafhængighedsafstemning for Skotland i 2019. Theresa May afslog anmodningen.

Et af de største problemer ved Brexit var, at befolkningen kun skulle tage stilling til én ting. De skulle ikke tage stilling til, hvordan Brexit skulle ske, og hvilke goder fra EU, de eventuelt skulle kæmpe for at opretholde, såsom at forblive en del af det indre marked. Politikernes forsømmelse på dette område kan være skyld i, at et "*hard Brexit*" kommer til at ske uanset hvad.

The Miller Case fastslog, at Brexit var en sag, der vedkom alle nationerne i Storbritannien, og derfor var det ikke udelukkende den britiske regering, der kunne bestemme vilkårene for udmeldelsen. Alle fire nationer skulle blive hørt.

Formålet med Nicola Sturgeons tale den 24. juni 2016 var at berolige *Remain*-stemmerne og forpligte sig til, at Skotlands stemme bliver hørt i Brexit-forhandlingerne. Desuden gør hun det klart, at SNP's manifest er blevet brudt, da den politiske struktur i Storbritannien har ændret sig drastisk i form af Brexit, og en uafhængighedsafstemning kan blive fremtiden for Skotland, så de skotske *Remain*-stemmer kan blive opfyldt.

Valget i 2017

Dette afsnit behandler det britiske parlamentsvalg den 8. juni 2017 med udgangspunkt i SNP's resultater. Afsnittet starter med en redegørelse af resultaterne, der understøttes af Mckibbin (2017), som fremstiller forklaringer på, hvorfor SNP fik de valgresultater, som partiet gjorde. Der vil blive kigget på, om der kan findes en sammenhæng mellem SNP's tilbagegang og deres reaktion på Brexit det foregående år. Herefter vil der være en analyse af Nicola Sturgeons tale, som hun holdte den 27. juni 2017 til det skotske parlament. Konklusionen på analysen af talen bliver sammenlignet med den fra afsnittet om Brexit i diskussionsafsnittet. Dette afsnit ender ud i en delkonklusion, som skal konstatere, om SNP stadig har den opbakning, der skal til for at få endnu en uafhængighedsafstemning for Skotland i fremtiden, og om de desuden ønsker en ny afstemning.

Redegørelse

Den 8. juni 2017 var der valg i Storbritannien. Det var premierminister Theresa May, som udskrev valget. Theresa May og *the Conservative Party* vandt flertallet med en lille tilbagegang fra sidste valg. SNP havde et dårligt valg set i forhold til deres storsejr i 2015, hvor de fik 56 pladser i Westminster. I 2017 opnåede partiet kun 35 pladser (www.statista.com, 2017, p. 28), hvilket var en tilbagegang på 21 pladser siden sidste valg.

Mckibbin (2017) forklarer fremgangen for *the Conservative Party* med, at de har fået stemmerne fra de borgere, der ønsker et "*hard Brexit*", altså et Brexit, hvor Storbritannien afskærer alle forbindelser til EU. *The Conservative Party* og Theresa May førte dog en valgkampagne, som blev

modtaget dårligt af vælgerne. Hvad der er mere mærkværdigt er, at *the Labour Party* gik frem ved valget. En af grundene til denne fremgang er tilbagegangen af *The Labour Party's* konkurrenter, såsom SNP (Mckibbin, 2017, p. 382). I Skotland gik *the Conservative Party* frem med 12 pladser. Mckibbin (2017) ser denne fremgang som en del af en større fremgang for *the Conservative Party* siden 2014, hvor partiet formåede at genetablere sig i landområderne og provinsen i Skotland. Så fremgangen for *the Conservative Party* i Skotland har været undervejs i nogle år. *The Labour Party* gik lidt frem i Skotland, men SNP har stadig beholdt mange af deres gamle vælgere (Mckibbin, 2017, p. 384). Han mener ikke, at der er udsigt til en ny uafhængighedsafstemning i den kommende fremtid fra SNP's side, og han mener, at partiet derfor har været udfordret i sin partipolitik, fordi hele deres eksistensgrundlag er selvstændighed til Skotland. Hvis SNP bliver ved med at se nedgang i opbakning, kan Skotland ende ud med at have to primære partier, hvor de øvrige ikke spiller en rolle, altså *the Conservative Party* og *the Labour Party* ville sidde på magten, ligesom det ses i Westminster (Mckibbin, 2017, p. 384).

Analyse – Nicola Sturgeons tale

Denne analyse vil, ligesom analysen i Brexit-afsnittet, være baseret på Bilag 3 (Gabrielsen & Juul Christensen, 2010, p. 51) samt teori bag *speech acts* fra Helder (2011).

Talen den 27. juni blev afholdt i det skotske parlament, og den er derfor naturligvis af længere varighed, end talen kort efter Brexit-resultatet, som blev holdt for pressen i *Bute House*. Nicola Sturgeon starter med at adressere Skotlands dilemma ved at være tvunget ud i Brexit, hvilket de ikke har stemt for. Hun pointerer, at hun og den skotske regering vil arbejde for, at Storbritannien ender med at indgå en aftale med EU, som Skotland kan acceptere; for eksempel i forhold til arbejdspladser, investeringer og uddannelse på tværs af grænserne.

Hun fastholder, at hun vil give de skotske borgere et valg om uafhængighed i fremtiden. Hun kritiserer den britiske regering for ikke at have en klar vision og plan for, hvordan Brexit skal foregå, og hvilke aftaler, de vil gå efter at indgå med EU. Talen er derefter bygget op i tre dele. Den første handler om, at Nicola Sturgeon understreger, at hun og SNP har flertallet i det skotske parlament, og det er dem, som flertallet folket bakker op omkring. Derfor skal de øvrige partier for eksempel

SKOTLAND I STORBRITANNIEN

respektere SNP's ønske om en ny uafhængighedsafstemning i fremtiden, og ikke prøve at modarbejde partiet. Dog pointerer hun, at regeringen i Skotland har stoppet planerne om at fremføre lovforslag om en ny uafhængighedsafstemning foreløbigt. Den anden del af talen handler om, hvad mulighederne for en ny uafhængighedsafstemning i fremtiden er. Sturgeon gør det klart, at SNP ser en ny afstemning som vigtigt for at lade det skotske folk få chancen for at blive hørt i forbindelse med deres stemmer ved Brexit-afstemningen. Altså skal skotterne have muligheden igen for at bestemme, om de skal have et selvstændigt land, og derved også få muligheden for igen at blive en del af EU. Hun pointerer, at det ikke kun er SNP, men også mange andre, der ønsker selvstændighed for Skotland. Den sidste del af talen handler om SNP og dets plads i det skotske parlament. Sturgeon siger, at hendes parti har brug for en opfriskning efter ti år i regering.

Det var Nicola Sturgeon, der holdte talen, og hun er altså derfor taleren. Omstændighederne for talen var, at der var blevet stillet spørgsmål til Skotlands fremtid i forbindelse med Brexit-forhandlingerne, og Sturgeon adresserede disse spørgsmål i det skotske parlament. Det retoriske problem i denne tale er, at Sturgeon vil have sine medpolitikere til at stoppe snakken om uafhængighed imens Brexit-forhandlingerne er i gang, for at fokusere på EU-forhandlingerne og på at få det bedste mulige ud af dem i forhold til Skotlands fremtid inden for handel, arbejdspladser og samfund. Dette kan blandt andet konkluderes på baggrund af titlen på talen, som er

"Nicola Sturgeon's statement on EU negotiations and Scotland's future" og ud fra følgende citater fra talen:

"Our task is to make the most of our great potential and build the kind of country we want to be - a fair, prosperous, open and tolerant country"

"We will not seek to introduce legislation for an independence referendum immediately. Instead, we will - in good faith - redouble our efforts and put our shoulder to the wheel in seeking to influence the Brexit talks in a way that protects Scotland's interests"

"The Scottish Government will stand the best chance of positively influencing the Brexit outcome if we are at the table - with the full backing of our national Parliament (...) So join us now, with no equivocation (...)"

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

De udvalgte citater er eksempler på, at Nicola Sturgeon sætter fokus på et problem, og det er dette emne, som går igen i hele talen; nemlig at regeringen vil fokusere på forhandlingerne om Brexit i øjeblikket, og for tiden lade spørgsmålet og planerne om en ny uafhængighedsafstemning vente. Og hun opfordrer resten af parlamentet til at følge hendes eksempel.

Formålet er, at få hendes lyttere til at handle på baggrund af det retoriske problem. I denne sammenhæng er formålet med talen, at få hendes medpolitikere i Skotland til at hjælpe hende med at fokusere på Brexit-forhandlingerne og stoppe med at spekulere og argumentere imod en ny afstemning om selvstændighed. Altså et formål om samarbejde i den kommende fremtid.

Målgruppen er derfor dem, som kan imødekomme formålet med talen, altså Sturgeons kollegaer i det skotske parlament.

I forbindelse med talen er der brugt forskellige *speech acts*, som skal hjælpe Sturgeon med at komme i mål med sit formål. I denne tale er der meget brug af både *commissives* og *representatives*, hvilket begge er meget almindelige i politiske taler.

Når en *commissive speech act* bliver brugt, betyder det, at afsender forpligter sig til en fremtidig handling. *Commissives* er typiske i politiske taler (Helder, 2011, p. 51). Når *commissives* bliver brugt i en tale, gør taleren det klart, hvad hun planlægger at gøre. For eksempel siger Nicola Sturgeon:

"We remain committed - strongly - to the principle of giving Scotland a choice at the end of this process"

I dette citat fortæller Sturgeon, at SNP stadig ser det som en principielt krav, at de skotske borgere får en ny uafhængighedsafstemning. Ved at udtrykke sig som 'vi', i denne sammenhæng ment som SNP og hende selv, forpligter hun sig til at initiere en ny afstemning på et tidspunkt efter Brexit er gennemført. Et andet eksempel er:

"In setting out this position today, I am also issuing a challenge to the other parties."

Dette er et eksempel på en opfordring til de andre partier om at samarbejde med at få de bedste muligheder ved Brexit for Skotland ved forhandlingerne. Denne type for opfordring og tilbud til at samarbejde er også et eksempel på en *commissive speech act*.

SKOTLAND I STORBRITANNIEN

Sturgeon fastholder også, at hun stadig gerne ser en fremtidig mulighed for, at de skotske borgere må bestemme, hvilken retning nationen i fremtiden skal gå mod. Hermed mener hun, at skotterne skal tage stilling til skotsk selvstændighed, da hun siger det i forbindelse med spekulationerne om en ny uafhængighedsafstemning. Dette løfte er også et eksempel på en *commissive speech act*.

Der er også en anden type *speech act*, som optræder ofte i talen. Dette er *representatives*. Eksempler på dette er:

” *We will not seek to introduce legislation for an independence referendum immediately*”, ” *But any government, after ten years, needs to take stock and refresh*” og ” *Some just want a break from the pressure of big political decisions.*”.

Det første eksempel er en bekendtgørelse. Det andet eksempel er en konklusion, og det sidste citat er et eksempel på en erklæring, som er baseret på Sturgeons egne erfaringer. Alle tre citater er eksempler på *representatives*.

Ved brug af disse to *speech acts* viser det, hvilken taktik, Sturgeon bruger for at opfylde sit formål med talen. Hun bruger *commissives* for at vise, hun og SNP selv vil stoppe planerne om selvstændighed til Skotland i den nærmeste fremtid. Altså viser hun det eksempel, hun håber, de andre vil følge. Ved at benytte sig af *representatives* udtrykker hun troværdighed i det, hun siger; altså at hun vil stoppe planerne for en ny uafhængighedsafstemning i den nærmeste fremtid.

Delkonklusion

Det britiske valg i 2017 blev vundet af *the Conservative Party*, og Theresa May fortsatte som premierminister. SNP havde et dårligt valg i forhold til deres storsejr i 2015. Partiet gik 21 pladser tilbage, og måtte nøjes med 35 pladser i Westminster. Generelt set gik *the Conservative Party* tilbage og *the Labour Party* gik frem. I Skotland havde *the Conservative Party* fremgang, og fik 12 pladser mere, end de havde opnået i 2015. Partiet havde siden 2014 kæmpet for at hente nye stemmer hjem fra provinsen og landområderne i Skotland. SNP kan blive udfordret med at få sine gamle vælgere tilbage, hvor mange har stemt på *the Labour Party* ved dette valg, og det kan være på baggrund af, at deres politik ikke har været skarp nok. SNP's eksistensgrundlag er udfordret, partiet

ikke planlægger en uafhængighedsafstemning lige foreløbigt, og det kan være en af grundene til, at vælgerne har svigtet ved dette valg.

Nicola Sturgeon holdte tale i det skotske parlament for at forklare, hvordan regeringen forholdte sig til Brexit-forhandlingerne og udsigterne til en ny uafhængighedsafstemning i Skotland. Hendes formål var at få de øvrige medlemmer af parlamentet til at samarbejde med hende igennem Brexit-forhandlingerne, så den skotske holdning i forhandlingerne bliver hørt. Hun forpligter sig til selv at fokusere på Brexit-forhandlingerne, og derved sætte planerne om en uafhængighedsafstemning på hylden indtil videre. Hun bekendtgør, at hun har stoppet planerne om at holde en ny afstemning i 2019, og hun vil vente med at gå videre med disse planer til efter Brexit er blevet gennemført. Nicola Sturgeon fastholder det som et principielt krav, at Skotland skal have en uafhængighedsafstemning i fremtiden.

Diskussion

Dette afsnit gennemgår og analyserer, hvad argumenterne er for og imod en ny uafhængighedsafstemning i Skotland inden for de kommende år. Afsnittet er baseret på de to analyser af Nicola Sturgeons taler samt delkonklusionerne fra de fire tidligere afsnit.

Argumenter for en ny afstemning

Brexit er i sig selv et argument for, at SNP vil gennemføre en ny afstemning. Der havde slet ikke havde været tale om en ny uafhængighedsafstemning i Skotland så tidligt efter den seneste, havde det ikke været for Brexit. Det blev tydeligt i afsnittet om Brexit, at SNP ser det som et principielt krav, at de skotske borgere, som havde stemt SNP ind i den skotske regering kort tid før Brexit-afstemningen, får mulighed for at bestemme nationens fremtid i form af en afstemning. SNP's manifest, som de blev valgt ind på, udtrykte tydeligt, at de ville kræve en ny afstemning om selvstændighed til Skotland, hvis det politiske grundlag i Storbritannien ændrede sig for eksempel i form af en udmelding af EU. Derfor er SNP også nødt til at forholde til den problematik, der er

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

opstået som resultat af Brexit, og det alene kan derfor være grund til, at der rent faktisk bliver planlagt og gennemført en uafhængighedsafstemning i Skotland inden for de kommende år.

Som Hassan (2009) og Keating (2009) påpegede, så bruger SNP skotsk nationalisme som deres 'etos', altså identificeres partiet som nationalistisk. Den opfattelse af partiet er med til at skabe et ydre pres på SNP. De bliver altså nødt til at forholde sig til det skotske *Remain* ved Brexit-forhandlingerne i form af en uafhængighedsafstemning for ikke at skuffe deres vælgere, og generelt set de skotske borgere, som ser SNP som en del af deres nationale identitet. De kunne blive beskyldt for at lyve for deres vælgere, hvis de ikke lever op til det, der står i SNP's manifest, og som mange har valgt dem ind i den skotske regering på baggrund af.

SNP har, på trods af en smule tilbagegang ved det skotske parlamentsvalg i 2016, stadig regeringsmagten i Skotland. Selv efter det britiske parlamentsvalg i 2017, hvor SNP fik et meget dårligt valg i forhold til i 2015, er SNP stadig Skotlands største parti. Disse to faktorer giver dem magten til at kunne få gennemført en uafhængighedsafstemning.

Ifølge www.statista.com (2016) var 58 % af dem, som stemte *Remain* i Storbritannien åbne for en ny afstemning, hvis Skotland blev selvstændig, og derved ikke var en del af Storbritannien. Der er derfor meget, der kunne tyde på, at mange af de 58 % er skotske borgere. Det var tydeligt, at de fleste fra www.statista.com (2016) ikke ville ændre deres stemme omkring Brexit, hvis der kom en ny afstemning lige foreløbigt, altså må man konkludere, at der skal en drastisk ændring til, for at hele 58 % ombestemmer sig i forhold til en ny afstemning. Der er derfor meget, som tyder på, det er de skotske *Remain*-stemmer, der har ombestemt sig, for hvis Skotland bliver selvstændig, kan de skotske borgere være 'lige glade' med udfaldet af en ny afstemning. De får i form af selvstændighed en god mulighed for at forblive medlem af EU.

Nicola Sturgeon virker stadig opsat på at få gennemført en ny uafhængighedsafstemning. Ifølge hendes to taler (Sturgeon, 2016, 2017) mener hun stadig, at alle, som har stemt *Remain*, fortjener at få lov til at vælge Skotlands fremtid. De har krav på at få lov til at bestemme, om Skotland skal have muligheden for at forblive i EU i form af selvstændighed. I begge taler fastholder hun sit synspunkt, og hun forpligter sig til, at hun efter Brexit vil give de skotske borgere det valg igen. Sturgeon opfatter afstemningen om Brexit som udemokratisk, fordi Skotlands position ikke bliver respekteret, og den holdning vil højst sandsynligt ikke ændre sig.

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

At Theresa May stort set har ignoreret den skotske stemme i Brexit-sammenhængen, har tydeligt forhøjet SNP's ønske for selvstændighed og dermed en ny uafhængighedsafstemning. Dette er på trods af, at det er fastslået af en domstol, at alle nationer i Storbritannien har lige stor ret til at blive hørt i Brexit-forhandlingerne, og det er ikke kun op til den britiske regering at bestemme retningen for forhandlingerne. Nicola Sturgeon har ikke lagt skjul på, at hun føler sig overhørt af Westminster, og det kunne man blandt andet se, da hun lagde planer om en ny uafhængighedsafstemning, som skulle finde sted i 2019. De planer var på baggrund af, at Theresa May begyndte Brexit-forhandlingerne uden den skotske regering var enig i de forudgående forhandlinger. Hele situationen med at Westminster gang på gang ignorerer og overser den skotske regerings plads i Brexit-forhandlingerne, og det faktum, at Skotland ikke vil ud af EU, er også et argument for, at SNP vil gennemføre en ny afstemning om selvstændighed til Skotland.

Argumenter for en ny uafhængighedsafstemning bunder alle ud i, at Skotland som selvstændigt land vil have en realistisk mulighed for at blive EU-medlem. Det er hele pointen i at blive selvstændig, og grunden til overhovedet at tale om en ny afstemning så tidligt efter den sidste. Det kan selvfølgelig ikke forudsiges med sikkerhed, om Skotland som selvstændigt land automatisk er kvalificeret som EU-medlemsland, men meget tyder på det. Hvis der kigges tilbage på uafhængighedsafstemningen i 2014, var der allerede der skeptikere, som sagde, at Skotland ikke skulle være sikker på EU-medlemskab som selvstændig nation, blot fordi de i øjeblikket er en del af et EU-medlemsland. Men der var allerede i 2014 opsat muligheder for, hvordan Skotland kunne blive et medlemsland. For eksempel havde SNP i 2014 planer om at forhandle sig til EU-medlemskab ved hjælp af artikel 48, og inden for en periode på 18 måneder blive et selvstændigt land. Nogle foreslog også, at SNP kunne forhandle sig til medlemskab ved hjælp af artikel 49, men dette ville medføre, at Skotland i en periode ville stå som selvstændigt land uden tilknytning til EU. Præsidenten for EU-Rådet og EU-Kommissionen havde også peget i retningen af artikel 49, hvis Skotland skulle optages i EU som selvstændigt land, hvilket om ikke andet tyder på, at de var åbne for idéen om Skotland som selvstændig EU-medlemsland (Dardanelli & Mitchell, 2014, p. 98). Skotland lever også op til mange af kravene, EU stiller et potentielt medlemsland, for eksempel god økonomi, et demokratisk samfund, der overholder de universelle menneskerettigheder, og så er Skotland selvfølgelig geografisk placeret på det europæiske kontinent. Chancen for, at Skotland som selvstændigt land har mulighed for at blive optaget som fuldt EU-medlem, er store.

Som Dardanelli (2005) konkluderer, så er EU's inkluderende politik meget tiltrækkende for SNP, da partiets egen politik også er venstreorienteret. Skotland vil have mere magt som selvstændig stat i EU, end det vil have som region i Storbritannien, og derfor vil et medlemskab af EU som selvstændig stat altid være interessant for SNP. Fordi SNP bedre kan identificere sig med EU's politiske linje i forhold til Storbritanniens, og specielt et Storbritannien, som har en konservativ regering i øjeblikket, så vil udsigterne til en uafhængighedsafstemning stadig være i fremtiden. I hvert fald såfremt SNP kan overbevise de skotske borgere om, at Skotland vil blive et EU-medlemsland, hvis de bliver selvstændige. Det er specielt subsidiaritetsprincippet, som SNP finder attraktivt ved at være et selvstændigt medlemsland.

Et sidste argument for, at SNP initierer og gennemfører en ny uafhængighedsafstemning, er, at Storbritannien har en konservativ regering. SNP kan ikke identificere sig med *the Conservative Party's* visioner og planer for Storbritannien og Skotland, og det kan altså være med til at trække partiet i retningen af en uafhængighedsafstemning for selv at få muligheden for i fremtiden at bestemme, hvilket type samfund, Skotland skal have.

Argumenter imod en ny afstemning

For det første har Nicola Sturgeon selv sat en stopper for planerne for en ny afstemning i hendes tale til parlamentet (Sturgeon, 2017). Hun var hurtigt ude efter Brexit-resultatet og sige, at hun allerede havde tænkt sig at gennemføre en ny afstemning, fordi Skotland så overbevisende havde stemt ja til fortsat EU-medlemskab. Der var endda planlagt en afstemning i efteråret 2019. Planerne blev imidlertid aflyst i 2017, og det kan tyde på, at SNP har trukket planerne om den nye afstemning tilbage i kølvandet på deres valgresultat samme år. Som mange af kilderne i denne opgave konkluderer, så var SNP for hurtige og opportunistiske i forhold til en ny afstemning så hurtigt efter Brexit-resultatet (Mckibbin, 2017; Torrance, 2017), og de skotske borgere havde brug for en pause fra at skulle tage stilling til store, samfundsændrende politiske spørgsmål såsom uafhængighedsafstemningen i 2014 og Brexit i 2016. Nicola Sturgeon konkluderer præcis det samme i sin tale (Sturgeon, 2017), og derfor giver det meget god mening, at hun har stoppet planerne for en ny uafhængighedsafstemning lige foreløbigt. Hvis hun og SNP bliver ved med at

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

presse på for en ny afstemning, kan vælgerne blive stressede og trætte af partiet, og på den måde kan SNP ende op med mistede stemmer og opbakning, hvis de forsøger at gennemføre en ny afstemning om selvstændighed i den kommende tid.

Altså er det en kombination af frygten for at miste stemmer, hvis SNP gennemfører planerne om en ny afstemning samt deres tilbagegang ved valget i 2017, der kan være en afgørende faktor i, at udsigterne til en ny afstemning i Skotland lige foreløbigt er små.

Et andet argument mod en ny afstemning i den kommende tid er, at SNP og Nicola Sturgeon er fast besluttet på at fokusere på Brexit-forhandlingerne i øjeblikket. Der er altså sket et skift i SNP's primære fokus efter Brexit blev en realitet. Fra at have fokuseret på, at Skotland ikke ønskede Brexit, og at man skulle gøre alt for at Skotland fik muligheden for at forblive et EU-medlemsland, er fokus flyttet til, at Skotland nu skal komme ud af Brexit-forhandlingerne med de bedste aftaler og muligheder i forhold til et fortsat samarbejde med EU. Det virker til, at der er taget en beslutning om, at SNP vil se, hvordan Storbritannien får forhandlet sig ud af EU, for derefter at tage stilling til, om resultatet bliver så dårligt for Skotland og dets fremtid, at en uafhængighedsafstemning er den eneste vej ud. Det er tydeligt i talen fra 2017, at Sturgeon selv har fokus på Brexit nu, og hun har accepteret, at det kommer til at ske, og at de skotske partier må stå sammen for at få Skotland igennem Brexit med de bedst mulige resultater.

I 2014 blev mulighederne for et selvstændigt Skotlands plads i EU diskuteret, og der blev fundet frem til forskellige løsninger på, hvordan Skotland kunne forblive et EU-land, selv om det ikke var en del af Storbritannien. I tiden efter Brexit har SNP argumenteret for, at Skotlands *Remain*-stemme kun kan blive hørt, hvis de skotske borgere får lov til at stemme om uafhængighed igen. Partiet har både direkte og indirekte sagt, at Skotland skal blive et selvstændigt land for at kunne forblive i EU. Dog kan SNP aldrig love med garanti, at Skotland kan blive en EU-medlemsstat, hvis det bliver et selvstændigt land, og det kan stille hele grundlaget for en selvstændighedsafstemning i fare. Hvis borgerne ikke er sikre på, at Skotland som selvstændigt land kan være garanteret en plads i EU, er det ikke sikkert, at de stemmer for uafhængighed ved en potentiel afstemning. Hvis SNP igen gennemfører en uafhængighedsafstemning, som igen ikke ender med selvstændighed til Skotland, så mister partiet meget af sin troværdighed, og som Mckibbin (2017) konkluderer, så er

uafhængighed til Skotland en del af SNP's eksistensgrundlag; hvis partiet ikke kan opnå selvstændighed, så mister de en stor del af deres identitet og politiske planer for fremtiden.

Opsamling

Der er både gode argumenter for og imod en ny uafhængighedsafstemning i Skotland på initiativ af SNP. På den ene side så er bruddet på SNP's manifest med en udmelding af EU, og endda med et generelt skotsk flertal imod udmeldelsen, så det brud på manifestet kan gøre, at uafhængighedsafstemningen bliver gennemført på et tidspunkt uanset, hvad der ellers sker i forbindelse med Brexit.

Argumenterne imod en afstemning inden for den kommende tid, i hvert fald inden Brexit er gennemført, er meget overbevisende. Nicola Sturgeon og dermed SNP har selv stoppet planerne om gennemførelsen af en ny afstemning i 2019. Hun har selv opfordret hele det skotske parlament til at stoppe med at diskutere chancerne for selvstændighed, indtil Brexit er gennemført.

Det er primært for give de skotske borgere en mulighed for at få fred en periode fra at skulle tage stilling til endnu et stort politisk spørgsmål inden for en kort årrække, som betyder, at en ny uafhængighedsafstemning ikke kommer til at ske lige foreløbigt. SNP bliver nødt til at tænke på sine vælgere og sin popularitet i denne sammenhæng, og hvis det er vurderet, at det vil skabe stress og irritation for vælgerne at skulle tage stilling til spørgsmålet om selvstændighed lige nu, så gør SNP klogt i at vente.

Det meste tyder på, der ikke kommer til at være en ny uafhængighedsafstemning, inden Brexit er gennemført. Men da SNP i højere grad identificerer sig med EU's værdier, og i mindre grad identificerer sig med Storbritanniens, så er chancerne for en afstemning i fremtiden stadig store. Man bliver nødt til at vente og se, hvilke aftaler Storbritannien og Skotland ender med i forbindelse med Brexit. Hvis det ender med *'hard Brexit'*, er oddsene for, at SNP gennemfører en ny afstemning, stadig meget store.

Konklusion

Siden uafhængighedsafstemningen i Skotland i 2014, som var på initiativ af *the Scottish National Party* (SNP), er der sket en række begivenheder, som har rejst spørgsmålet, om Skotland igen skal have en afstemning om selvstændighed.

SNP er et parti, som ønsker et samfund med socialdemokratiske værdier, og de ønsker selvstændighed til Skotland. SNP's værdier og visioner for Skotland er blevet meget populære i nationen siden deres begyndelse i 1934. De nåede historisk høj opbakning ved det skotske parlamentsvalg i 2007, hvor partiet overgik *the Labour Party*, som ellers historisk set har stor opbakning i Skotland, og endte med at blive valgt ind i regeringen i Skotland. Med denne opbakning, gav SNP's formand, Alex Salmond, Skotland og sine vælgere et løfte: at der inden for de følgende år skulle være en uafhængighedsafstemning i Skotland. I 2012 underskrev Alex Salmond og den britiske premierminister aftalen, og i 2014 blev afstemningen gennemført. Det endte ikke med selvstændighed til skotterne, men afstemningen, og debatterne op til, satte fokus på, at de skotske borgere og politikere ønskede yderligere selvstyre. Alex Salmond gik af som formand, da han så resultatet af afstemningen som en fiasko, og han mente, at han ville fungere som et forstyrrende element til det kommende valg i Storbritannien. Nicola Sturgeon blev ny formand for SNP.

Valget i 2015 endte med en storsejr til SNP, og det beviste, at folket stadig bakkede op omkring partiets visioner. SNP fik 50 % af alle stemmer i Skotland. Partiet blev for første gang opfattet som et parti, der kunne gøre en forskel i Westminster, da der blev spået om et *hung Parliament*. De lovede at gøre alt for at holde *the Conservative Party* fra magten, hvis de fik muligheden, og lige præcis den udmelding gjorde dem populære i mange kredse, da *the Conservative Party* af mange bliver opfattet som anti-skotsk.

David Cameron havde lovet Storbritannien en afstemning om landets EU-medlemskab, hvis han blev genvalgt i den britiske regering i 2015. Det gjorde han, og den 23. juni 2016 stemte briterne for Brexit.

Brexit var en katastrofe set ud fra SNP's synspunkt og helt generelle politiske overbevisning. Partiet havde kæmpet for et *Remain*, og Skotland stemte også for at forblive i EU. Det var ikke kun resultatet af Brexit-afstemningen, der udfordrede SNP. Partiet var tidligere på året igen blevet valgt ind som

SKOTLAND I STORBRIANNIEN

regering i Skotland, og det blev de på baggrund af et manifest, som tydeligt sagde, at de ville kræve en uafhængighedsafstemning, hvis den politiske struktur i Storbritannien ændrede sig markant, for eksempel ved en udmeldelse af EU. Brexit tvang altså SNP til at reagere i form af en ny uafhængighedsafstemning, hvis de skulle leve op til manifestet.

Nicola Sturgeon begyndte at lufte planer om en ny afstemning kort efter Brexit-resultatet, og i begyndelsen af 2017 sendte hun en anmodning, som var stemt igennem af et flertal i det skotske parlament, til regeringen i Westminster. Hun så Brexit som en udemokratisk beslutning, fordi Skotland havde stemt for at blive i EU.

Det britiske valg i 2017 gik ikke godt for SNP. De mistede betydeligt med stemmer og derved pladser i Westminster. En af forklaringerne kan være, at SNP's valgkampagne ikke har været skarp nok, og vælgerne har ikke tydeligt forstået, hvad SNP vil i fremtiden. SNP kan både have mistet stemmer på grund af en uklar politik, men de kan også have mistet stemmer, fordi de skotske borgere ikke har ønsket den uafhængighedsafstemning, som SNP gerne vil have.

Igennem en kort årrække har skotterne skulle tage stilling til store, samfundsændrende spørgsmål i form af uafhængighedsafstemningen i 2014 og Brexit-afstemningen i 2016. Det har været med til at skabe en konstant usikker fremtid for skotterne, og Nicola Sturgeon har argumenteret for, at en afstemning lige nu ikke vil være i folkets bedste henseende.

SNP identificerer sig med EU's socialdemokratiske værdier både i økonomisk og social sammenhæng, og derfor er det usandsynligt, at partiet ikke på den ene eller anden måde i fremtiden vil forsøge sig med at få selvstændighed til Skotland. Skotland vil stå stærkere som selvstændigt land i EU, end de gør som region i Storbritannien, og det vil også fortsætte med at trække SNP i retningen af selvstændighedskravet.

Det er derfor svært at give en endelig konklusion på, om SNP gennemfører en ny uafhængighedsafstemning i Skotland inden for de kommende år. Det kan fastslås, at partiet venter indtil Brexit er gennemført. SNP vil højst sandsynligt genoptage debatten om selvstændighed, hvis Storbritannien ender med et *'hard Brexit'*, og det vil måske også starte debatten op igen, hvis Skotland ikke får de aftaler ud af Brexit, som de ønsker. SNP's eksistensgrundlag er selvstændighed for Skotland. Det kan derfor aldrig udelukkes, at en ny afstemning bliver gennemført i fremtiden. Men en ny afstemning inden for de kommende år i Skotland virker usandsynligt.

Perspektivering

I debatten om Skotlands selvstændighed er det nærliggende at perspektivere til andre nationer i EU, som også har en følelse af statsløshed i eget land. For eksempel er der i Spanien igen opstået uroligheder i Catalonien, hvor man i mange år har ønsket selvstændighed. 2017 var et tumultsår i Spanien med hensyn til Catalonien, da regionen ved en i praksis ulovlig afstemning stemte for at løsrive sig fra det resterende Spanien. Situationen i Spanien kan sammenlignes med den i Storbritannien i den forstand, at Catalonien også er en region, der ikke identificerer sig med det land, de befinder sig i. Dog har der i Skotlands tilfælde ikke været optøjer for at kræve selvstændighed, som der har været i Spanien.

Man kan også drage parallel til et land som Norge i debatten om skotsk selvstændighed. Norge er ikke et EU-land primært på grund af den økonomiske integration, som de ikke ønsker, men samarbejder stadig med EU på mange områder inden for handel og uddannelse. Derfor kan Norge være et eksempel og et forbillede for SNP, hvis de igen skal argumentere for, hvorfor Skotland kan få opfyldt sit ønske om at forblive en del af EU som selvstændig stat, uden at kunne love at Skotland automatisk kan blive en medlemsstat ved udmeldelse af Storbritannien.

Litteraturliste:

- Broughton, D. (2017). Scottish National Party (SNP). In *Encyclopædia Britannica*. Retrieved from <http://academic.eb.com.esc-web.lib.cbs.dk/levels/collegiate/article/Scottish-National-Party/66367>
- Cairney, P. (2015). The Scottish Independence Referendum: What are the Implications of a No Vote? *The Political Quarterly*, 86(2), 186–191. <https://doi.org/10.1111/1467-923X.12153>
- Curtice, J. (2009). Devolution, the SNP and the Electorate. In *The Making of the Modern SNP: From Protest to Power*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Dardanelli, P. (2005). *Between two unions: Europeanisation and Scottish devolution*. Manchester: Manchester University Press.
- Dardanelli, P., & Mitchell, J. (2014). An Independent Scotland? The Scottish National Party's Bid for Independence and its Prospects. *The International Spectator*, 49(3), 88–105. <https://doi.org/10.1080/03932729.2014.935996>
- Gabrielsen, J., & Juul Christensen, T. (2010). *The Power of Speech* (1st ed.). Copenhagen K: Hans Reitzels Forlag.
- Hassan, G. (2009). The Making of the Modern SNP: From Protest to Power. In *The Making of the Modern SNP: From Protest to Power*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Helder, B. (2011). *Textual Analysis - an approach to analysing professional texts* (1st ed.). Frederiksberg C: Samfundslitteratur.
- Keating, M. (2009). Nationalist Movements in Comparative Perspective. In *The Making of the*

Modern SNP: From Protest to Power. Edinburgh: Edinburgh University Press.

McHarg, A., & Mitchell, J. (2017). Brexit and Scotland. *The British Journal of Politics and International Relations*, 19(3), 512–526. <https://doi.org/10.1177/1369148117711674>

Mckibbin, R. (2017). In the Shadow of the Referendums. *Political Quarterly*, 88(3), 382–385. <https://doi.org/10.1111/1467-923X.12398>

Mitchell, J. (2015). Sea Change in Scotland. *Parliamentary Affairs*, 68(December), 88–100. <https://doi.org/10.1093/pa/gsv029>

Sturgeon, N. (2016). Statement on #EUref result and its implications for Scotland. Retrieved from https://www.snp.org/statement_on_euref_result_and_it_s_implications_for_scotland

Sturgeon, N. (2017). Nicola Sturgeon's statement on EU negotiations and Scotland's future. Retrieved from https://www.snp.org/nicola_sturgeon_s_statement_on_eu_negotiations_and_scotland_s_future

Torrance, D. (2017). Scotland's progressive dilemma. *Political Quarterly*, 88(1), 52–59. <https://doi.org/10.1111/1467-923X.12319>

Wilken, L. (2001). *Enhed i mangfoldighed? Eurivisioner og minoriteter*. Århus: Århus Universitetsforlag.

www.gov.uk. (2017). Scottish independence referendum. Retrieved from <https://www.gov.uk/government/topical-events/scottish-independence-referendum/about#why-did-it-happen>

www.statista.com. (2014). *Results of the Scottish independence referendum on September 18 , 2014*. Retrieved from <https://www-statista-com.esc-web.lib.cbs.dk:8443/statistics/323864/election-results-of-the-scottish-independence-referendum/>

www.statista.com. (2015). *General election 2015 in the United Kingdom (UK)*. Retrieved from <https://www.statista.com/study/26782/general-election-2015-in-the-united-kingdom-uk-statista-dossier/>

www.statista.com. (2016). *Results of the EU referendum in the United Kingdom (UK)*. Retrieved from <https://www-statista-com.esc-web.lib.cbs.dk:8443/study/36269/results-of-the-eu-membership-referendum-in-the-united-kingdom-uk-statista-dossier/>

www.statista.com. (2017). *General election 2017 in the United Kingdom (UK)*. Retrieved from <https://www-statista-com.esc-web.lib.cbs.dk:8443/study/45497/general-election-2017-in-the-united-kingdom-uk/>

Bilag

Bilag 1

Table 6.1

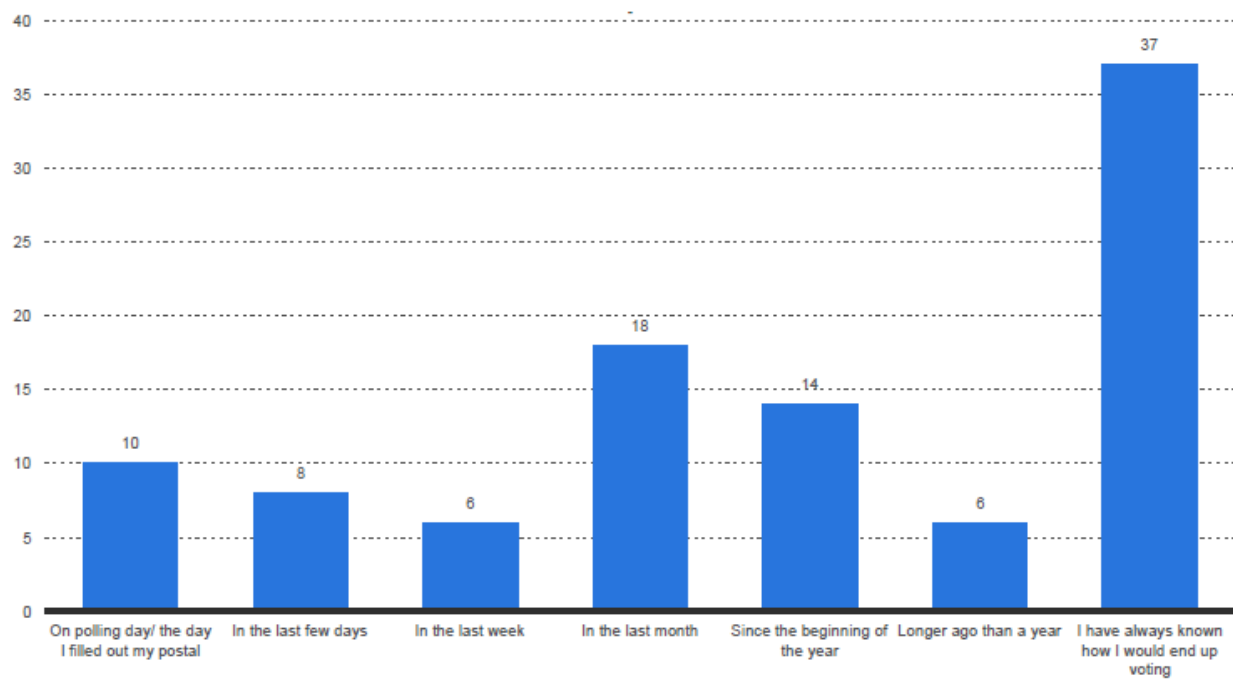
Westminster election party votes and seats in Scotland, 2010–2015

	Share of vote % (2010 in brackets)	Number of seats (2010 in brackets)
SNP	50.0 (19.9)	56 (6)
Labour	24.3 (42.0)	1 (41)
Conservatives	14.9 (16.7)	1 (1)
Liberal Democrat	7.6 (18.9)	1 (11)
Others	3.2 (2.5)	0 (0)
Turnout	71.7 (63.8)	–

Table 6.1 (Mitchell, 2015)

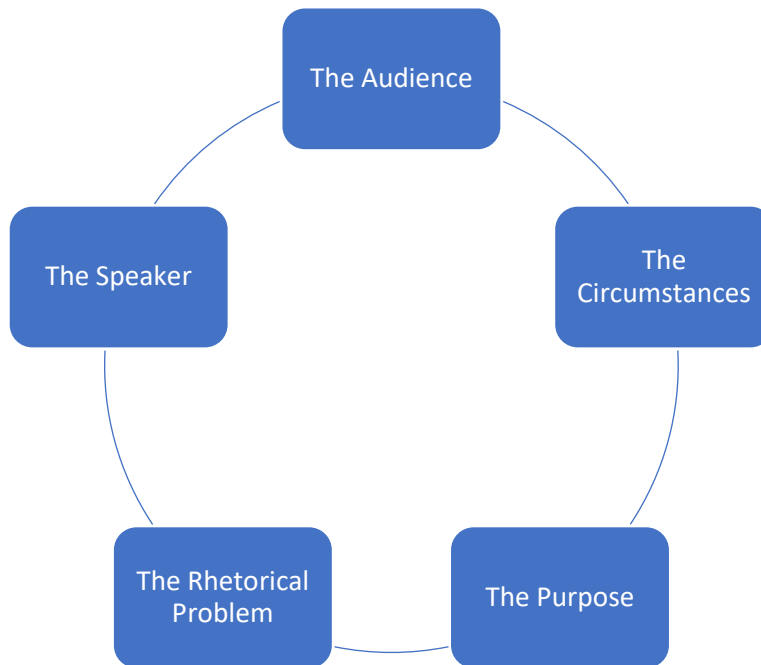
Bilag 2

When did you finally decide how you were going to vote?

When did you finally decide how you were going to vote? (www.statista.com, 2016, p. 29)

Bilag 3

The Rhetorical Situation (Gabrielsen & Juul Christensen, 2010, p. 51)